

Kfv.II.37.743/2019/21.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek külön-külön 100.000 – 100.000 (százezer) -(százezer) forint perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra fejenként 70.000 - 70.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperest 1991-ben alapították a Nemzetközi Szciantológia Egyház részeként, központi szervezete a II. rendű felperes. Az I. rendű felperes a 2011-ben elfogadott Egyháztörvény elfogadása óta vallási egyesületként működik.
- [2] A felperesekkel szemben panaszok érkeztek az alpereshez, amelyek a személyek széles körét és különleges adatokat érintő jogellenes adatkezelést valószínűsítettek. Az alperes 2016. december 5-én az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (4) bekezdése alapján hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított a felperesek adatkezelésének vizsgálata tárgyában.
- [3] Az alperes a tényállás tisztázása érdekében személyes meghallgatást és több alkalommal helyszíni szemlét tartott a felperesek székhelyén. A helyszíni szemlék során papír alapú iratanyagokat és elektronikus adathordozókat foglalt le.
- [4] A II. rendű felperes képviselője az eljárás során többször nyilatkozatot tett, ismertette az általa nyújtott vallási szolgáltatásokat, az elektronikusan és papír alapon kezelt dossziékat, azok tartalmát, valamint az adatkezelés folyamatát. Előadta, hogy a harmadik személyekre vonatkozó adatkezelésre nincs külön belső szabályozás, mivel nem történik adatkezelés, nem kerül tárolásra elektronikusan harmadik személyek adata. A gyónások során közölt harmadik személyek adataival kapcsolatban előadta, hogy mivel az ember társadalmi lény, ezért a megismeréséhez elengedhetetlen a személyi és tárgyi környezetéről való ismeretek megszerzése. Nyilatkozata szerint a vagyoni védelmi kamerarendszer üzemeltetésével kapcsolatban adatkezelés célja a biztonság és vagyoni védelem. Az adatkezelés jogalapjaként a vagyoni védelmi törvényt és a jogos érdeken alapuló érdekmérlegelést jelölték meg.
- [5] A lefoglalt adathordozókat és a felperesek által bemutatott szoftvert az alperes által kirendelt igazságügyi informatikai szakértő megvizsgálta, mely vizsgálatokról szakértői véleményeket készített.
- [6] Az alperes az adatkezelési folyamatok, a személyes adatok gyűjtésének és felhasználásának klinikai pszichológiai igazságügyi szakértői vizsgálatát rendelte el. Az alperes a kirendelő végzésében arra kérte fel a szakértőt, hogy végezzen pszichológiai hatástanulmányt azon szakkérdés megválaszolása céljából, hogy a dokumentumok tartalma milyen feltételezett hatást gyakorolhat a dokumentumokat elfogadó személyek mentális, illetve pszichés állapotára, viselkedésére, döntési mechanizmusaira, tudatállapotára. Az alperes újabb végzésében felhívta a szakértőt, hogy jelölje meg melyek azok az adatkörök, melyek ténylegesen egészségügyi adatok és egészségügyi adatkezelést céloznak. A kirendelt klinikai pszichológus szakértő 2017. szeptember 25-én nyújtotta be a szakvéleményét. A pszichológus szakértő megállapításai az alperesi határozat 150-179. pontjaiban ismertettek.
- [7] Az alperes a lefolytatott hatósági eljárás eredményeként meghozott NAIH/2017/148/98/H számú határozatában megállapította, hogy az I. rendű és a II. rendű felperes jogellenes adatkezelési tevékenységet folytatnak, mert az indokolásban kifejtettek szerint előzetes

Kfv.II.37.743/2019/21.

- tájékoztatási kötelezettségüket, a célhoz kötött adatkezelés elvét, a tisztességes adatkezelés elvét, az adatbiztonság követelményeit megszegték és jogalap nélküli adatkezelést végeznek.
- [8] A felperesek további jogellenes adatkezelését megtiltotta, és felszólította őket arra, hogy az előzetes tájékoztatási kötelezettségük megsértése miatt az adatkezelési tájékoztatási gyakorlatukat az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően módosítsák úgy, hogy a jövőben adjanak megfelelő tájékoztatást az adatgyűjtés és adatkezelés céljairól, az adatkezelő személyéről, valamint az adatkezelés további körülményeiről az adatalanyok részére személyes adataik felvételekor a hozzájáruló nyilatkozatokon és formanyomtatványokon; tájékoztassák a munkatársaikat, a szolgáltatásaikat igénybe vevőket, a híveiket arról, hogy hogyan módosult az adatkezelés, és kérik az összes érintett adatkezelési hozzájárulását, illetve hozzájárulásának megerősítését úgy, hogy a módosított adatkezelési tájékoztatás szövegét előzetesen mutassák be az alperesnek; meg nem erősített célonkénti adatkezelési hozzájárulás hiányában gondoskodjanak az érintett adatainak dokumentált törléséről; a munkatársnak, munkatársi megbízásra jelentkezőnek és hívőnek sem minősülő harmadik személyekről megfelelő cél és jogalap hiányában gyűjtött személyes adatokat az adatok felismerhetetlenségének biztosításával törölgék vagy semmisítsék meg; a jövőre nézve szüntessék meg a harmadik személyekre vonatkozó adatgyűjtési gyakorlatot; gondoskodjanak a külföldre történő adattovábbítás megszüntetéséről, illetve tegyenek eleget az adatbiztonsági elvárásoknak a személyes adatok külföldre történő továbbítása tekintetében. Felhívta a felpereseket, hogy a megtett intézkedéseikről értesítsék a hatóságot, az értesítéshez csatolják a törlések tényét és körülményeit teljes körűen dokumentáló jegyzőkönyveket, valamint nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a nevezett adatok összes példányát és másolatát törölgék.
- [9] Megállapította továbbá, hogy a II. rendű felperes jogellenes adatkezelési tevékenységet folytat, mert a személy és vagyonvédelmi célú kamerázás során megsértette az előzetes tájékoztatási kötelezettségét, a célhoz kötött adatkezelés elvét és jogalap nélküli adatkezelést végez. Az alperes e jogellenes adatkezelést megtiltotta, és a II. rendű felperest felszólította arra, hogy az előzetes tájékoztatási kötelezettség megsértése miatt az adatkezelési tájékoztatási gyakorlatát az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően módosítsa úgy, hogy a jövőben adjon megfelelő tájékoztatást az adatalanyok részére; tájékoztassa az érintetteket arról, hogy hogyan módosult az adatkezelés, úgy, hogy a módosított adatkezelési tájékoztatás szövegét előzetesen mutassa be az alperesnek; a jövőre nézve szüntesse meg mind a közterület, mind a cél nélkül megfigyelt területeken történtek megfigyelését és rögzítését.
- [10] Egyidejűleg a felpereseket külön-külön 20-20 millió forint adatvédelmi bírság megfizetésére, valamint 753 677 forint eljárási költség egyetemleges megfizetésére kötelezte. Indokai szerint a magyar jogalkotó az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK Irányelvét (a továbbiakban: Irányelv) megfelelő módon átültette, továbbá a tagállamokat semmi nem akadályozza abban, hogy az Irányelv szabályait a közösségi joggal összhangban kiterjesszék az Irányelv hatálya alá nem tartozó területekre is. Az eljárásra az Infotv. 2. § (1) és (2) bekezdése irányadó. Megállapította ugyanakkor, hogy az eljárás során vizsgált PC dossziék, Etikai dossziék, Munkatársi dossziék, Tanulói dossziék strukturálva vannak. Egyrészt aktatípusonként rendszerezettek; típusonként ABC sorrendben, külön helyiségben tárolják azokat; az egyes aktákban elhelyezett típusdokumentumok időrendben rendezettek; az aktákban található összefoglaló dokumentumok segítik az aktában történő keresést; az érintettek hozzájárulásai külön aktákban, ABC rendben, lefűzve vannak nyilvántartva.
- [11] Rögzítette, hogy a felpereseket, mint adatkezelőket vonta vizsgálat alá, illetőleg az Infotv. 71. § (1) bekezdése alapján jogosult volt az elektronikusan vagy írásban rögzített személyes adatokat, törvény által védett titoknak minősülő adatokat megismerni. A felperesek adatkezelői minőségét vizsgálva megállapította, hogy mind az I. rendű, mind a II. rendű

Kfv.II.37.743/2019/21.

felperes többes adatkezelőnek minősül a nyújtott szolgáltatásokhoz, a hívők szellemi fejlődésének nyomon követéséhez kapcsolódó adatkezelések; a munkatársak, munkavállalók jelentkezésével, alkalmasságának megállapításával összefüggő adatkezelés tekintetében; továbbá a marketing tevékenység vonatkozásában. Az I. rendű felperes adatkezelői minőségét illetően rögzítette, hogy az I. rendű felperes, mint vallási egyesület létrejöttével döntött a szcientológia vallás szervezett keretek között történő gyakorlásáról, magára nézve az általuk is hivatkozott „Írásokban” lefektetett elveket kötelezőnek ismerték el. Ez egyúttal döntést jelentett az adatkezelés „miért”-jéről is, és azáltal, hogy egy már kidolgozott adatkezelési gyakorlatot, módszertant emelt át, az adatkezelés módjának alapvető elemeiről is döntött. Megállapítása szerint a személy és vagyónvédelmi cél keretében kezelt adatok tekintetében a II. rendű felperes minősül adatkezelőnek.

- [12] Az alperes az International Association of Scientologist (a továbbiakban: IAS) tagsággal kapcsolatos adatkezelés vizsgálata során három jelentkezési-lap típust azonosított. Rögzítette, hogy a felperesek olyan gyakorlatot alakítottak ki, melynek során a hozzájárulás, mint jogalap Infotv. 3. § 7. pontjában meghatározott fogalmi elemeinek megsértésével a szolgáltatásaik (így a Méregtelenítő-program) igénybevételének feltételeként egy másik adatkezelést tettek kötelezővé. Ennek következtében az Infotv. 20. §-ában meghatározott követelményeknek meg nem felelő előzetes tájékoztatás alapján személyes adatok kerülnek az érintett által megküldésre, valamint a felperesek által továbbításra az Amerikai Egyesült Államokba, majd ezt követően e személyes adatok továbbításra kerülhetnek egyéb országokba akként, hogy az érintett számára személyes adatainak további sorsa egyáltalán nem követhető nyomon. Indokai szerint nem állapítható meg érvényes jogalap sem az adatkezelés, sem az adattovábbítás tekintetében. Rögzítette, hogy a jelentkezési lapok két típusánál is rögzítésre és továbbításra kerül a hitelkártyával történő fizetés esetén az érintettek hitelkártyájának száma, lejárat dátuma, CID/CVV kódja, valamint aláírása. Mindezek tekintetében az alperes az Infotv. 3. § 7. pontjának, az 5. § (1) bekezdés a) pontjának, a 20. § (2) bekezdésének és az Infotv. 7. §-ának sérelmét állapította meg.
- [13] Az Életút kérdőívek (Life History) kapcsán azt állapította meg, hogy a különleges és harmadik személyek személyes adatai kezelésének szükségessége nem nyert igazolást, mellyel sérült az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdés szerinti célhoz kötött adatkezelés és szükségesség elve. Rámutatott arra, hogy az Életút kérdőívben megfogalmazott tájékoztatás az Infotv. szerinti adatkezelési körülmények közül nem tér ki az adatkezelés tényleges céljára, vagyis, hogy a posztra való alkalmasság kiszűrésére használják; nem derül ki továbbá az sem, hogy pontosan ki minősül adatkezelőnek; a tájékoztató nem tartalmaz semmilyen rendelkezést az adatkezelés időtartamáról sem; nem tér ki a tájékoztatás továbbá arra sem, hogy pontosan mely egyházi személyek, tisztségviselők, munkatársak jogosultak megismerni az adatokat; adattovábbítás esetén külön hozzájárulásra van szükség, melyet részletes tájékoztatásnak kell megelőznie; a tájékoztatás nem terjed ki arra sem, hogy milyen jogok és jogorvoslati lehetőségek illetik meg az érintettet, továbbá mivel a tájékoztatás angol nyelvű, nem felel meg a közérthetőség követelményének, azaz sérült az előzetes tájékoztatás és ezzel a hozzájárulás követelménye is, és a kifejezett hozzájárulás hiányában az adatkezelés jogalapja sem biztosított. Indokolása szerint a harmadik személyek adatainak kezelése tisztességtelennek is minősül, figyelemmel arra, hogy sérül az információs önrendelkezési joguk, a magánszférához való joguk, az emberi méltósághoz való joguk.
- [14] Az alperes a Munkatársi dossziék egyéb nyilatkozatai kapcsán az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdésének, a 3. § 7. pontjának és a 20. § (2) bekezdésének sérelmét és jogalap nélküli adatkezelést állapított meg.
- [15] A PC dossziékban megvalósuló adatkezelés vizsgálata kapcsán rögzítette, hogy az auditálás során kezelt személyes adatok kezeléséről különböző formanyomtatványokat íratnak alá a hívőkkel és a hívőkről vezetett PC dosszié összeállítása is ezeken a nyilatkozatokon alapszik.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [20] A felperesek az alperesi határozattal szemben keresetet terjesztettek elő, melyben annak hatályon kívül helyezését kérték. A felperesek az Irányelv és az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelete (GDPR) értelmezéséhez kapcsolódóan a felülvizsgálati eljárás felfüggesztését és az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését indítványozták, amelyet a per során visszavontak. A határozat tényállásában ismertetett pszichológiai szakvélemény megdöntésére csatolták
által készített szakértői véleményeket
- [21] Az alperes ellenkérelme a keresetek elutasítására irányult.

A jogerős ítélet

- [22] A bíróság jogerős ítéletében az I. rendű és a II. rendű felperesek keresetét elutasította.
- [23] Indokai szerint az alperesi hatáskör „elenyészésére” vonatkozó felperesi kifogás alaptalan, mivel a felülvizsgálni kért közigazgatási határozatot hozó alperesi hatóság nem szűnt meg, a hivatkozott jogszabályhellyel beiktatott új, a GDPR érvényesítéséhez kötődő feladatköre, és ehhez kapcsolódóan az, hogy e feladatkörében az alperes a fenti időponttól kezdődően jogosult eljárni, az alperes perbeli pozícióját – lévén, hogy a határozat meghozatala nem is e hatáskörhöz/feladatkörhöz kapcsolódik – semmilyen módon nem érintette.
- [24] Leszögezte, hogy a lefoglalást elrendelő és a lefoglalás feloldására irányuló kérelmet elutasító végzések jogszerűsége nem tárgya a jelen pernek, figyelemmel arra, hogy e végzések önálló jogorvoslással voltak támadhatók.
- [25] Az eljáró bíróság az I. rendű felperes adatkezelői minőségét vitató - a tulajdon hiányára, és a hívőkkel való közvetlen kapcsolat hiányára kifogás kapcsán - rámutatott arra, hogy az „adatkezelő” fogalma arra a természetes vagy jogi személyre vonatkozik, aki „önállóan vagy másokkal együtt” meghatározza a személyes adatok kezelésének céljait és módját [Infotv. 3. § 9. pont]. Érvelése szerint az adatkezelői minőség megállapíthatóságának nem feltétele, hogy az adatkezelő hozzáférjen az érintett személyes adatokhoz (ld. C-210/16. sz. Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein ítélet), ezért a megjelölt tulajdoni viszonyoknak sincs jelentősége.
- [26] Az ítéletet hozó bíróság a perben csatolt szakértői véleményeket a felperesek nyilatkozataként értékelte, megállapítva, hogy az ezekre alapított felperesi állítás, mely szerint a szcientológia vallás, a felperesek vallási tevékenységet végeznek, a perben nem volt vitatott.
- [27] A bíróság a felperesek azon kifogására, hogy az alperes vallási tevékenységet nem vizsgálhatott volna, továbbá az adatok papír alapú tárolása strukturálatlan, egységes nyilvántartás részét nem képezi, ezért sem az Irányelv, sem a GDPR hatálya nem terjed ki rá, kifejtette, hogy az alperesi határozat egyrészt részletesen utal arra, hogy az Irányelvnek a perbeli esetben nincs közvetlen hatálya, a jogalkotó ugyanis az Irányelv rendelkezéseit a magyar jogba átültette, az Infotv. hatálya [2. § (1)-(2) bekezdés] pedig nem csak a strukturált adatállományra vonatkozik. Egyébiránt megállapította, hogy a felpereseknek a strukturálatlanságra vonatkozó állítása alaptalan, mert a PC dossziék, az Etikai dossziék, a Munkatársi dossziék, és a Tanulói dossziék tartalma strukturált adatállományt takar. Az pedig ebben az esetben közömbös, hogy a személyes adatokat elektronikusan vagy manuálisan kezelik. Amennyiben egy vallási szervezet személyes adatokat rögzít, azt strukturált szerkezetű dossziékban nyilvántartja a hatóság ezen adatkezelési tevékenység jogszerűségét vizsgálhatja. Érvelése szerint e megállapítást nem törheti át a vallási közösségek szervezeti autonómiájára, a szabad vallásgyakorlásra – így az Egyháztv. 1-5. §-aira; 6. § (4) bekezdés n) pontjára, 8. §-ára; 19. § (1) bekezdésére – történő hivatkozás, mert mind az Infotv., mind az Irányelv alapján minden személyt/szervezetet terhel az a kötelezettség, hogy tiszteletben

Kfv.II.37.743/2019/21.

Az alperes a dossziében található iratokban, így: az auditáláshoz kötődő nyilatkozatokban és az auditálás során keletkező egyéb, személyes adatokat tartalmazó dokumentumokban, a Méregtelenítő program során keletkezett dokumentumokban található személyes – köztük egészségügyi – adatokat vizsgálva megállapította, hogy a Méregtelenítő program kapcsán a hozzájárulást megalapozó tájékoztatás hiányos és félrevezető, a felvett különleges adatok kezelése sérti az Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdését, valamint a 20. § (2) bekezdését, ezen különleges adatok kezelése jogalap nélküli.

- [16] Az auditálás során történő adatkezelés kapcsán megállapította, hogy az aláíratott dokumentumok nem nyújtanak megfelelő tájékoztatást az adatkezelő személyéről; az adatkezelés céljáról; arról, hogy pontosan mely egyházi személyek, tisztségviselők, munkatársak jogosultak megismerni a PC dossziékban szereplő személyes adatokat; illetve nem nyújtanak tájékoztatást sem az adattovábbításról, sem az érintettek jogérvényesítési, jogorvoslati lehetőségeiről, mellyel sérült az Infotv. 20. § (2) bekezdése és az elégtelen előzetes tájékoztatás miatt az Infotv. 3. § 7. pontja szerinti hozzájárulásra vonatkozó követelmények is, továbbá jogalap nélkül kezelik a különleges adatokat. Megállapította továbbá, hogy harmadik személyek adatainak a PC dossziékban történő kezelésével sérül az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdés szerinti célhoz kötött adatkezelés és szükségesség elve; az érintettek nem kapnak egyértelmű tájékoztatást arról, hogy mely adatkezelési célhoz, pontosan milyen személyes adatukat is használják fel; továbbá jogalap nélkül is kezelik a harmadik személyek személyes és különleges adatait, hiszen az adatkezelők által megjelölt jogalap, a hozzájárulás egyik fogalmi eleme sem teljesül, nem kapnak megfelelő előzetes tájékoztatást, nem önkéntesen, saját maguk járulnak hozzá személyes adataik kezeléséhez, és ebből következően a további fogalmi elem, a kifejezettség, határozottság sem tud érvényesülni. Mivel egyéb jogalap megléte sem állapítható meg, így sérült az Infotv. 3. § 7. pontja és az 5. § (1)-(2) bekezdése. A PC dossziék megismerhetősége kapcsán megállapította, hogy sérül az érintettek Infotv. 14. § a) pontja szerinti joga.
- [17] A marketing célú adatkezelések tekintetében megállapította, hogy az online formában kitölthető OCA (Oxford Capacity Analysis) kérdőíveken, a nyilvános eseményeken használt kérdőíveken, az online könyvtérkezesítés, a papír alapú Oxfordi képességelemzés és egyes rendezvényeken (pl. „LRH születésnap rendezvénykérdőív 2012”) alkalmazott űrlapokon gyűjtött marketing célú hozzájárulások nem tekinthetők megadottnak, ugyanis elmulasztottak külön hozzájárulást beszerezni az adatkezelők a marketing célú adatkezeléshez, továbbá az adatkezelés körülményeiről adott tájékoztatás nem felelt meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésében előírtaknak, és a hivatalos honlapon sem található megfelelő részletes tájékoztatás az adatkezelés körülményeiről. Az elektronikus nyilvántartásból nem állapítható meg az érintettek hozzájárulásának forrása, ezért nem teljesültek a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 6. § (5) bekezdésében és az Infotv. 15. § (1) bekezdésében foglalt követelmények sem.
- [18] A felperesek székhelyén üzemelő vagyónvédelmi célú kamerarendszerhez kapcsolódó adatkezelés tekintetében megállapította, hogy a II. rendű felperes az elektronikus megfigyelőrendszer üzemeltetésével megsértette az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdését, a 3. § 7. pontját, az 20. § (2) bekezdését, valamint az Szvtv. 30. § (1)-(2) és a 31. § (1) és (2) bekezdéseit.
- [19] Az alperes a fenti jogsértések miatt indokoltan tartotta adatvédelmi bírság kiszabását, melynek során figyelemmel volt az egyes jogsértésekkel érintettek számára, a jogsértés kiemelkedő súlyára, folyamatosságára, a felperesek gazdasági súlyára. Az eljárás során elrendelt zárolás teljesítését nem látta igazoltnak, melyet kismértékben bírságnövelő tényezőként értékelt.

Kfv.II.37.743/2019/21.

hiányolt információk az adatkezelési tájékoztatóban is „szerepelhetnek”. Ezen túl a keresetkiegészítésben hivatkoztak az Infotv. 6. §-ára is, amely azt az esetkört szabályozza, ha a tájékoztatás lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, mely esetben a tájékoztatás megtörténhet az információk nyilvánosságra hozatalával is. Ez utóbbi előadásból pedig az tűnik ki, hogy az előzetes tájékoztatás megadását a felperesek lehetetlennek tartották, amely hivatkozás kapcsán egyetlen szabályzatra/adatvédelmi tájékoztatóra sem utaltak, amelyben az Infotv. 20. § (4) bekezdése alapján bármiféle tájékoztatást adtak volna. A tájékoztatás lehetetlen és aránytalan költséggel járó voltára utalás azon túl, hogy a tájékoztatás megadásával kapcsolatos többi nyilatkozattal ellentétben áll, alaptalan is egy olyan adatkezelés esetében, amelynél a felperesek az adataival személyes kapcsolatban állnak.

- [33] Rámutatott arra, hogy a hozzájáruláson alapuló adatkezelés esetében a kialakult bírói gyakorlat szerint a hozzájárulás érvényességének alapvető feltétele, hogy az adatkezelőnek az Infotv. 20. § (2) bekezdésének alapul vételével olyan előzetes tájékoztatást kell biztosítania, amelyből az adataival felismerhetik azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra, azaz az előzetes tájékoztatásnak az adatkezeléssel kapcsolatos minden lényeges körülményre ki kell terjednie. Az adatkezeléssel kapcsolatban minden olyan körülmény lényegesnek minősül, amely a hozzájárulás megadásából következik, mivel e tájékoztatáson keresztül tud az információs önrendelkezési jog ténylegesen érvényesülni. Az adatkezelés lehet jogszerű, amelynek körülményei az érintettek előtt maradéktalanul ismertek. Az előzetes tájékoztatás követelményének való megfelelés egyrészt nem jelentheti azt, hogy az érintettek különböző dokumentumokból kell összeszednie a tájékoztatás elemeit, másrészt a tájékoztatást akkor kell nyújtani, amikor a hozzájárulást kérik. A bíróság kiemelte, hogy a felperesek a fenti ellentmondó állásaikkal még csak azt sem tudták következetesen képviselni, hogy az előzetes tájékoztatási kötelezettségüknek mely adatkezelés esetén, milyen módon tesznek eleget, ezért az Orientáció c. film megtekintésére és a hívek tanúkenti kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványokat a bíróság mellőzte. Mindezekre tekintettel a felperesek által csatolt, 2018 szeptemberében kelt hívői nyilatkozatoknak sem volt relevanciája.
- [34] A bíróság megállapította továbbá, hogy a határozat megállapításai semmilyen módon nem utalnak a pszichológus szakértő véleményére, így arra, hogy akár a hozzájárulásra, akár a tájékoztatásra vonatkozó hatósági megállapítások e szakvéleményen alapulnának. Annál is inkább, mert e kérdések megítélése – a kifejtettek szerint – jogkérdésnek minősül. A bíróság álláspontja szerint a tény, hogy az alperes a határozatában a szakvéleményt, mint a szakértő megállapításait – a hatóság megállapításaitól elkülöníthetően – szerepeltette, és a felperesek részére azt csak a határozattal együtt küldte meg, az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértést nem eredményezett.
- [35] Kiemelte, hogy a felperesek bírói felhívásra sem tudtak megjelölni olyan, az ügy érdemére vonatkozó megállapítást, mely a pszichológiai szakvéleményen alapulna, ezért a szakértő meghallgatására és az állításait alátámasztó iratok becsatolására vonatkozó indítványt mellőzte. Az, hogy az alperes a határozatában annak érdemi figyelembevétele nélkül szerepeltette a kifogásolt szakvéleményt és ezzel a felpereseknek állítottan valamely közigazgatási jogon kívüli sérelmet okozott, nem értékelhető a közigazgatási döntés érdemére kiható jogszabálysértésként.
- [36] Rögzítette, hogy a célhoz kötöttség követelményének megsértése tekintetében a felperesek kereseti állítása, hogy vallási célból kezelik a személyes adatokat, melyet az eljárás során bizonyítottak. Utalt arra, hogy az alperesi határozat az egyes adatkezelések tekintetében tételesen állapította meg a célhoz kötöttség alapelvének sérelmét. Hangsúlyozta, hogy a felpereseknek ebben a tekintetben sem elegendő megjelölni azt, hogy az eljárás során előadták és bizonyították, hogy a cél a vallási szolgáltatás nyújtása. Az adatkezelésnek ebben az esetben is meg kell felelnie a célhoz kötöttség elvének. A határozat elemzi, hogy az Életút

Kfv.II.37.743/2019/21.

tartsa a személyes adatok védelmével kapcsolatos uniós és hazai jogi szabályokat. Abból a szabályból ugyanis, mely szerint önmagában nem tekinthető vallási tevékenységnek a hitéleti tevékenységhez szükségesen túlmenő adatkezelési tevékenység [Egyháztv. 6. § (4) bekezdés n) pont], a felperesek állításával ellentétben nem következik az, hogy a hitéleti tevékenységhez kapcsolódó adatkezelési tevékenységet – beleértve annak célhoz kötöttségét és szükségességét is – az alperes ne vizsgálhatná. Mint ahogyan az sem következik, hogy az adatkezelés jogszerűségének vizsgálata a felperesek tevékenységének „világivá minősítését” jelentené.

- [28] A felperesek által gyónási titoknak tekintett adatok megismerésére vonatkozó előadására reflektálva felhívta az Infotv. 71. §-át, kifejtve, hogy az alperes a közigazgatási eljárásban a felpereseket, mint személyes adatok kezelőit vonta vizsgálat alá, ennek alapján a rögzített személyes adatokat az adatvédelmi jogi rendelkezések betartásának szempontjából ellenőrizte. Emiatt irreleváns az, hogy e vizsgálattal érintett adatok, az általuk hordozott tartalom az egyéb normatív szabályok, illetve a normán túli szabályok szempontjából miként minősülnek, és miként kezelendők.
- [29] Indokai szerint a felperesek az iratok megismerése mértékének és idejének szükségességével kapcsolatban nem jelölték meg, hogy a vizsgált adatkezelésre vonatkozó megállapítások megtételéhez a személyes adatokat tartalmazó lefoglalt iratok közül mely irat nem volt szükséges, illetve mely személyes adatot kezelt az alperes szükségtelen ideig. Rámutatott arra, hogy a felperesek által megjelölt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 172. § g) pontja egy fogalom meghatározás, amely mint hivatás gyakorlásához kötött titok éppen hogy megfelel az Infotv. 71. §-ában foglalt felhatalmazásnak, a Ket. 53. §-a szerinti tanú meghallgatásra pedig az eljárás során nem került sor.
- [30] A Ket. 15. § (1) bekezdés megsértését állító kifogást alaptalannak tartva hangsúlyozta, hogy az alperes eljárása a felperesek adatkezelésének vizsgálatára irányul. Az alperesnek nincsen olyan kötelezettsége, hogy az eljárása során megismert iratokban fellelhető személyes adatokkal összekapcsolható magánszemélyeket az eljárásba ügyfélként bevonja, ilyen azonosítást az alperesnek nem is kell elvégeznie. Rámutatott arra, hogy az ügyféli minőségnek, a „jog, jogos érdek érintettségének” a közigazgatási jogviszonyhoz kell kapcsolódnia, feltétele a közvetlen és nyilvánvaló érdekelttség megléte. A felperesek az érintettség alapjául szolgáló konkrét jogként a magánélethez való jogot és a a vallásgyakorláshoz fűződő jogot jelölték meg. A magánélet szabadságához, a szabad vallásgyakorláshoz fűződő igény jogi érdeknek minősül, de nem a felperesek adatkezelésének vizsgálatára irányuló közigazgatási eljárásban való részvételhez. Megjegyezte, hogy a felperesektől eltérő személyek igényérvényesítésére a felperesek nem jogosultak. Amennyiben valamely személy/szervezet azt kifogásolja, hogy a közigazgatási eljárásba a Ket. 15. § (1) bekezdésének megsértésével ügyfélként nem vonták be, azt az erre irányuló kereset benyújtásával teheti meg.
- [31] Az eljárt bíróság hangsúlyozta, hogy a felpereseknek a hozzájárulás „polgári jogi” érvényességére hivatkozása az adatkezelés jogalapjaként meghatározott, az Infotv. 3. § 7. pontja szerinti hozzájárulás tekintetében nem értelmezhető.
- [32] Rámutatott arra, hogy a felperesek a hozzájárulás [Info tv. 5. § (1) bekezdés a) pont] hiányára alapított alperesi megállapításokra érdemi előadást nem tettek. Nem jelölték meg, hogy az alperes által vizsgált hozzájárulásokra tett megállapításokkal szemben a ValDOC-ban található nyilatkozatok/dokumentumok melyikében rögzített, milyen előzetes tájékoztatáson alapuló hozzájárulás, pontosan melyik adatkezelésüknek szolgál a jogalapjául. A felperesek sem a keresetlevélben, sem a keresetkiegészítésben nem hivatkoztak arra, hogy az érintetteknek az előzetes tájékoztatást szóban, avagy az Orientáció c. filmben adják meg. A keresetlevélben éppen azt állították, hogy az alperes által az előzetes tájékoztatás körében

Kfv.II.37.743/2019/21.

kérdőívek esetében – azon túl, hogy a felperesek a megjelölt adatkezelési célról sem adnak tájékoztatást – miért nem felel meg a felperesek által megjelölt adatkezelési cél tekintetében a célhoz kötöttség követelményének, megjelölve, hogy pontosan mely kérdések ütköznek a célhoz kötöttség és a szükségesség alapelvi követelményébe. A felperesek által megjelölt, de pontos jogszabályi hivatkozást nélkülöző Munka Törvénykönyve és a Ptk. rendelkezései nem írják elő a tételesen megjelölt adatok kezelését, így alaptalan, hogy a vitatott adatkezelés a megbízási jogviszony illetőleg a munkaviszony jellegéből fakadó kötelező adatkezelés lenne.

- [37] A bíróság – konkrétumok hiányában – alaptalannak tartotta az Alaptörvényben és az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított alapjogaik megsértésére vonatkozó felperesi állítást. Indoklása szerint a tisztességes eljárás követelményének sérelmét állító kifogások nem megalapozottak, mivel a felperesek e körben is csak feltételezésekbe bocsátkoznak. Leszögezte, hogy az eljárás hivatalból indult, így nem panaszban foglaltak alaposságáról, vagy alaptalanságáról sem kellett döntenie a hatóságnak.
- [38] Megalapozatlannak találta a 2012. január 1. napját megelőzően felvett adatok vizsgálatára vonatkozó kifogást [Infotv. 73. § (2) bekezdés]. Közömbös ugyanis, hogy az adatok gyűjtése, rögzítése mikor – így 2012. január 1. előtt történt-e, melyre vonatkozó konkrét állítással a felperesek szintén nem éltek – mert a perbeli jogsértés kétség kívül az adatok 2012. január 1. napját követő kezelésével valósult meg. Az alperes az elhunyt személyekhez köthető foldereket nem vizsgálta.
- [39] A bíróság iratellenesnek tartotta a személyes adatok fogalmának túlzottan kiterjesztő alperesi értékelésére való felperesi állítást, mely szerint harmadik személyek személyes adatait nem kezelik. Rámutatott arra, hogy az Életút kérdőívekben nem csak a teljes név (vezeték és keresztnév), hanem e személy és a kérdőívet kitöltő közötti kapcsolat (pl. feleség, édesanya neve, vallása, foglalkozása; név és dátum szerinti szexuális kapcsolat) is feltüntetésre kerül. Érvelése szerint e harmadik személyeket az alperesnek nem kell azonosítania, mint ahogyan az sem feltétel, hogy a felperesek e személyekről az egyes dokumentumokban következtetést vonjanak le. Az Infotv. 3. § 1., 2. pontjában meghatározott feltétel pusztán az, hogy az adatkezeléssel érintett harmadik személy közvetlen vagy közvetett módon azonosítható legyen, amelynek megvalósulása egy teljes név és a rokoni fokozat révén nem vitatható, az harmadik személyek adatainak kezelését jelenti. Az, hogy pontosan hány esetben valósult meg a harmadik személyek adatainak jogellenes kezelése, nem volt megállapítható, ezt az alperes a bíróság meghatározásánál rögzítette is, a meg nem állapítható nagyságrendnek a bíróság tekintetében nem volt bíróságösszeget befolyásoló szerepe. Az pedig a vizsgált kérdőívek alapján kizárható, hogy egyedi, az adatkezelést nem, vagy csak adminisztratív tévedésből érintő elszigetelt esetekről van szó.
- [40] A felpereseknek a tényállás feltárásának és a valós tényállás megállapításának megsértésére vonatkozó érveire rögzítette, hogy a hatóság megállapításai valamennyi típusú és verziószámú Életút kérdőívre vonatkoznak. Ehhez képest a felperesek a fentiek szerint csak állításokat fogalmaztak meg, érdemben nem cáfolták, hogy az általuk „jó” kérdőívre vonatkozóan az alperes megállapításai miért nem helytállóak.
- [41] Rögzítette, hogy a felperesek az elektronikus megfigyelőrendszerrel kapcsolatos megállapításokat azon az alapon vitatták, hogy az teljes mértékben jogszerűen, piktogramokkal és szabályzat alapján történik, érdekmérlegeléses jogalap alapján. Ezen túl a felperesek kizárólag azt állították, hogy a határozatban megfogalmazottakat a hatóság senkitől sem várja el, saját szabályzatában sincs ilyen. A törvényszék hangsúlyozza, hogy a felperesek maguk hivatkoztak az érdekmérlegeléses jogalapra, amely feltételezi, hogy ezen érdekmérlegelést előre, az adatkezelés megkezdése előtt igazolhatóan elvégezte az adatkezelő. Ennek módja, hogy e mérlegelés elvégzését és annak eredményét rögzíti (pl. a Szabályzatban) annak alátámasztásaként, hogy a megfigyelőrendszer alkalmazását a jogsértések észlelése, az elkövető tettenérése, a jogsértő cselekmények megelőzése indokolja, alkalmazása

Kfv.II.37.743/2019/21.

elengedhetetlenül szükséges mértékű, és az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával nem jár.

- [42] Indokai szerint a felperesek alaptalanul hívták fel a GDPR rendelkezéseinek megsértését, mert a perbeli határozat kapcsán az alperes nem a GDPR rendelkezései alapján járt el. Ennek okán alaptalanul hivatkoztak a GDPR által biztosított „türelmi időre” is.
- [43] A bíróság kiszabása tekintetében az eljáró bíróság megállapította, hogy a határozat e részében mérlegelési jogkörben hozott határozatnak minősül, amely megfelel a Pp. 339/B. §-ában foglaltaknak. Összességében megállapította, hogy az alperes az Infotv. 61. § (4) bekezdésében rögzített szempontokat a bíróság kiszabása során okszerűen értékelte, a felperesek olyan, a konkrét jogsértéshez köthető szempontot nem tudtak megjelölni, amelyet az alperesi határozat nem értékel, illetve amely ezen értékelés okszerűtlenségét alátámasztaná.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [44] Elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és alperesi határozatot hatályon kívül helyező új határozat meghozatala, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása iránt a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet.
- [45] Az Irányelv és a GDPR értelmezéséhez kapcsolódóan a felülvizsgálati eljárás felfüggesztését és az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését indítványozták.
- [46] A jogerős ítélet kapcsán nagy hangsúllyal hivatkoztak az Alaptörvény VII. cikkének, és az Egyháztörvény 8. §-ának megsértésére. Álláspontjuk szerint az alperes a vallási tevékenységet folytató felperesek esetében nem vonatkoztathatott volna el attól a tényről, hogy a vallás szabad gyakorlása mind a természetes, mind a jogi személyeket megillető alapvető emberi jog, amelyet a nemzetközi egyezmények, az Alaptörvény és az Egyháztörvény is biztosít számukra. Hangsúlyozták, hogy adatvédelmi ügyekben nem lehet figyelmen kívül hagyni az ágazati jogszabály – az Egyháztörvény – rendelkezéseit. Nézetük szerint az alperes és az ítéletet hozó bíróság alapvető jogsértése abban áll, hogy nem fogadják el a vallásgyakorlást, mint legitim adatkezelési célt. Az alperes a határozatában csak említi, hogy a vallásszabadság és a személyes adatok védelmének joga egyaránt alapvető jog, de ezt semmilyen vonatkozásban nem vette figyelembe, vagyis nem végezte el az alapjogok korlátozására irányadó szükségességi-arányossági tesztet. Hivatkoztak az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) számú határozat indokolásában foglaltakra, amely szerint az információs önrendelkezési jog csak egy másik alapjog, alkotmányos érdek vagy cél érdekében törvény alapján korlátozható. Álláspontjuk szerint az alperesi határozat és az elsőfokú ítélet másról sem szól, mint a hívek információs önrendelkezési jogának korlátozásáról. Okfejtésük szerint az Egyháztörvény rendelkezéseinek azért is van kiemelt jelentősége, mert az alperes az eljárása során ezáltal is megsértette az Infotv. 71. §-ának ama rendelkezéseit, amely megengedi számára a személyes adatok kezelését, azonban csak az eljárása lefolytatásához szükséges mértékben, miközben különleges adat gyűjtését az Egyháztörvény – kifejezetten megtiltja minden állami hatóság számára. Az alperes ezzel megsértette az Infotv. 71. §-ának rendelkezéseit, továbbá az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével ellentétesen – tehát szükségtelen és aránytalan mértékben – korlátozta a VII. cikkben foglalt alapjogokat.
- [47] Hivatkoztak az Emberi Jogok Európai Egyezményének 9. cikkére, mely szerinti szabad vallásgyakorláshoz való jog a felperest is megilleti és Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) vallásszabadsággal kapcsolatos joggyakorlatára, kiemelve, hogy a Szciantológiát az EJEB vallásnak és védelemre méltónak találta. A moszkvai Szciantológiai Egyház kontra Oroszország perben (Church of Scientology Moscow v. Russia 18147/02) az Emberi Jogok Európai Bíróság elmarasztalta az orosz Kormányt, amiért elutasította a moszkvai Szciantológiai

Kfv.II.37.743/2019/21.

Egyház vallásos szervezetként történő bejegyzését. Hoffmann kontra Austria, 17 EHRR 293 (1994) ügyben úgy döntött, hogy az alapvetően pusztán vallási alapon történő bármilyen eltérő bánásmód elfogadhatatlan. Az Emberi Jogok Európai Bírósága erős kritikával illette az olyan intézkedéseket, amelyek „túlságosan szabad kezet adnak” a hivatalnokoknak a vallással összefüggő ügyekben (Manoussakis 45. bek.). Az EJEE nem teszi lehetővé, hogy kormánytisztviselők és szakértők alapvető vallási meggyőződések és gyakorlatokat értékeljenek. Kifogásolták, hogy az alperes teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a Szciantológia Egyház és híveinek az EJEE 9. cikke alapján biztosított vallásszabadsághoz való jogát.

- [48] Az Alaptörvény VII. cikkére és a 4/1993. (II. 12.) AB határozatra hivatkozással hangsúlyozták, hogy az adatvédelmi hatóság hatásköre nem terjed ki a vallás lelkészének és hívőjének magánbeszélgetésére. Az alperes az adatkezelés megfelelőségének vizsgálata során azt vizsgálhatta volna, hogy az érintett hozzájárult-e a gyónási titok kezeléséhez, az hogy mi a gyónási titok az alperes nem ismerheti meg. Kiemelték, hogy az Alkotmánybíróság a II/2034/2016. számú határozatában megerősítette az egyes egyházak között semmilyen különbség nem tehető, a vallásszabadság, a vallás gyakorlása szempontjából az egyházak egyenrangúak.
- [49] Az Egyháztörvény 1. § (1) – (3) bekezdésekre, a 2. §-ára, a 4. §-ára hivatkozással rámutattak arra, hogy a vallás gyakorlása történhet úgy, hogy a hívő a szciantológia vallásos gyakorlata szerint auditálásban vesz részt. Álláspontjuk szerint az Egyháztv. 5. § (1) és (2) bekezdéseit súlyosan sértette az alperes eljárása, amelynek során a vallási szolgáltatásokat, világinak minősítette, továbbá amikor utasította a szakértőt, hogy név szerint listázza a hívőket a II. rendű felperes nyilvántartásából, végezzen elemzéseket a hívők tekintetében, hogy hol tartanak a Hídon (szellemi fejlődés útja a szciantológiában) és ehhez milyen szolgáltatást vettek, illetve vesznek igénybe. Mindez olyan súlyos jogsértés, amely önmagában megalapozza a határozat hatályon kívül helyezését. Hivatkoztak továbbá arra, hogy a 2018. évi CXXXII. törvény (a továbbiakban: Módosító törvény) módosította az Egyháztörvény rendelkezéseit, változatlan maradt az a rendelkezés – 7/A. § (3) bekezdés n) pont – amely továbbra is elismeri, hogy a hitéleti tevékenységhez kapcsolódó adatkezelés vallási tevékenységnek minősül. Ennek következtében az alperesnek nincs hatásköre a vallásgyakorlat vizsgálatára, ilyen hatáskört sem az Infotv., sem az európai adatvédelmi szabályok nem biztosítanak számára. Álláspontjuk szerint az Infotv. tárgyi hatálya nem terjed ki a vallási tevékenységre. Értelmezése helyességét igazolja az Egyháztörvény 8. § (1) és (2) bekezdése és a 19. § (1) bekezdése, ezek alapján állami szerv nem vezethet listát és nem gyűjthet hívőkről információt, állami szerv a vallási közösség vallásos gyakorlatába nem szólhat bele, autonómiáját nem sértheti.
- [50] Az ítélet azon érvelését, miszerint „az sem a vallási hitelvek felülbírálatát jelenti, hogy az adatkezeléssel érintettek a követhető és ellenőrizhető adatkezelés követelményéről e belső szabályok, hitelvek elfogadásával nem mondhatnak le” idézve hangoztatta, hogy az elsőfokú ítélet olyan érvekkel tartotta hatályban az alperes határozatát, amelyek a határozatban nem szerepeltek.
- [51] Mivel a felperesek vitássá tették az alperes tényállításait, így azok valóságtartalmát a bírósági eljárásban az alperesnek kellett volna bizonyítania a Pp. 336/A. § (2) bekezdése alapján. Ezért a felperesek a felülvizsgálati kérelemben részletes előadást tettek a vallás lényegéről, hogy az „adatkezelés” céljai egyértelműek legyenek azzal kapcsolatban, hogy a vallási tevékenységhez kapcsolódó hitéleti adatkezelésre vonatkoznak.
- [52] A Kúria állandó gyakorlatára hivatkozással sérelmezték, hogy az alperes nem jelölte meg a vizsgált időszakot, továbbá azt, hogy a felperesek mely adatkezelési gyakorlatát vizsgálta. Kifogásolták az alperesi kötelezés pontos tartalma előírásának hiányát, mely miatt a határozat végrehajthatatlan. Előadták, hogy a határozat végrehajtása nehézséget okoz a számukra, mivel

Kfv.II.37.743/2019/21.

az még saját logikája szerint sem értelmezhető több ponton, például, hogy figyelembe kell-e venni a pszichológiai szakértő „értékelését” a hozzájáruló nyilatkozatokhoz. Kiemelték továbbá, hogy a felperesekkel szembeni panasz nyilvánvalóan alaptalan volt, melyekkel kapcsolatban az alperes semmilyen megállapítást nem tett a határozatában.

- [53] Állításuk szerint a határozatban szereplő tényállás valótlan, tévedéseken és preconcepciókon alapul és ezáltal a Ket. 1. § (1) – (4) bekezdéseibe és a Ket. 2. § (1)-(3) bekezdéseibe ütközik. A Ket. 50. §-ának megsértésére hivatkozással kifejtették, hogy az alperes adatvédelmi jogi szempontból nem tárta fel a tényállást. Iratellenesnek tartották az elsőfokú bíróság azon megállapítását, mely szerint a felperesek nem jelölték meg az általuk helyesnek tartott tényállást, ezzel szemben a felperesek keresete négy oldalon keresztül taglalja a felperesek által a valóságnak megfelelőnek tartott tényállást. Rámutattak arra, hogy a tényállás feltárásának előfeltétele lett volna annak tisztázása, hogy milyen adatkezeléseket végeznek a felperesek és ezek közül melyek részei a vallási tevékenységnek. Kiemelték, hogy amennyiben az alperes feltárta volna a tényállást világossá vált volna számára, hogy az I. rendű felperes nem nyújt vallási szolgáltatást és nem az I. rendű felperes határozza meg a II. rendű felperes számára a vallási szolgáltatások célját és eszközeit, hanem az Írások. Hivatkoztak továbbá arra, hogy az I. rendű felperes nem adatkezelő, a II. rendű felperesnek vannak olyan tevékenységei, amelyekre az alperesnek nem terjed ki a hatásköre.
- [54] Az Infotv. 3. § 9. és pontjaira hivatkozással hangsúlyozták, hogy az I. rendű felperes esetében nyilvánvaló, hogy nem adatkezelő, továbbá az adatkezelés célját és módját sem határozza meg. Az I. rendű felperes kizárólag az egyesület tagjai és az általa alapított jogi személyek tisztségviselői tekintetében végez adatkezelést. Az I. rendű felperes a hívők és harmadik személyek esetében nem végez semmilyen adatkezelést és nem határozza meg az adatkezelés célját sem. Az I. rendű felperes a szcientológia egyházak sajátos felépítéséből adódóan csak koordinációs szerepet tölt be, sem a vallás hitelveit, sem gyakorlatát, sem az adatkezelést és annak célját nem határozza meg, ennek ellenkezőjét az alperes sem bizonyította. Az alperes az eljárása során feltárta, hogy az I. rendű felperesnek nincs szervere, sem irattára, az igazságügyi informatikai szakértő is megállapította, hogy az I. rendű felperes birtokából lefoglalt laptopon nincs adatbázis, vagy bármilyen dokumentum. Nézete szerint a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél iratellenesen hivatkozott arra ítéletében, hogy az I. rendű felperes csak a vagyon hiányára hivatkozott, amikor vitatta adatkezelői minőségét.
- [55] Hangsúlyozták, hogy a II. rendű felperes valóban nyújt vallási és valláshoz kapcsolódó tevékenységeket egyaránt, ezek esetében az alperesnek kötelessége lett volna a tényállás feltárása körében meghatározni ezeket a tevékenységeket és a vallási tevékenységeket kiszűrni, mert azok nem vizsgálhatók, hiszen az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése és a (3) bekezdés második mondata szerinti védett autonómiájába tartoznak. A vallásos szervezet és hívő célja a hitéleti adatkezeléssel semmi más, mint a vallás gyakorlása, azaz a célhoz kötöttség pusztán és kizárólag ezt jelentheti. Ennek a II. rendű felperes adatkezelése teljes mértékben megfelel. A vallásgyakorlás, mint cél elfogadása nélkül ugyanis a célhoz kötöttség nem értelmezhető és nem vizsgálható. Álláspontjuk szerint a bíróság a felperesek szakértői bizonyítási indítványát jogellenesen utasította el, mert ahhoz, hogy a bíróság vizsgálhassa a II. rendű felperes vallási szolgáltatásainak célhoz kötöttségét, meg kellett volna ismerniük a vallási szolgáltatások céljait, ezt követően kerülhet sor annak vizsgálatára, hogy a II. rendű felperesi adatszolgáltatás összhangban van-e ezzel a céllal. Nézetük szerint sérült a Ket. 53. §-a, mert a téves megállapítások abból erednek, hogy a tényállás nem került alperes általi megállapításra. E körben azt is kifogás tárgyává tették, hogy mivel az alperes a pszichológus szakértő véleményét az eljárása során titkolta, és azt csak a határozattal együtt kézbesítette, az említett szakértők kirendelését indítványozni sem tudták a hatósági eljárás során. Véleményük szerint az eljárási bíróság bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte. A bíróság megállapításával szemben kiemelték, hogy az elismert vallástudósok véleménye, nem egyenlő a felperes

Kfv.II.37.743/2019/21.

magánvéleményével, ezzel szemben áll a jogsértően kirendelt kompetencia nélkül eljáró szakértő véleménye. Rámutattak arra, hogy amikor az alperes a szakértőt kirendelte, nyilvánvalóan úgy vélte, hogy a kirendelő végzésben szereplő kérdésekben maga nem képes dönteni. Érvelése szerint amennyiben az alperesi határozat nem alapul a szakvéleményen, úgy azt ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből, és az alperesi határozat nem tartalmazhatna megállapítást azokban a kérdésekben, amelyre a szakértőt kirendelte.

- [56] Kifogásolták, hogy az alperes nem párosította össze az egyes ValDOC dossziét a rájuk vonatkozó hozzájárulásokkal.
- [57] Álláspontjuk szerint az eljáró bíróság megsértette a Pp. 3. §-át, elzárta ugyanis a felpereseket a bizonyítás lehetőségétől. Iratellenesen rögzítette a bíróság, hogy a felperesek nem hivatkoztak volna az Orientáció c. film megtekintésére csak a szóbeli tárgyalásokon. Ezzel szemben a II. rendű felperes már a 2017. június 30-ai helyszíni szemle időpontjában is felajánlotta a film alperes részére történő bemutatását, azonban az alperes attól elzárkózott.
- [58] Álláspontjuk szerint az alperes súlyos eljárási hibája, hogy nem vonta be ügyfélként az eljárásba a gyónási titkok gazdáit, ez sérti a Ket. 15. § (1) bekezdését, és az alperes eljárását jogszerűnek ítélő ítélet is sérti a hivatkozott jogszabályi rendelkezést. A bíróság e kérdés vizsgálatát jogsértően mellőzte arra hivatkozással, hogy a felperesek nem fejtették ki a kérdést, holott a felpereseknek e körben volt bizonyítási indítványuk a hívők meghallgatására és részletesen kifejtették, hogy azért kellett volna az alperesnek ügyfélként bevonni az eljárásba a lefoglalt gyónási titkok gazdáit, mert később ezeken a dossziékon pszichológiai szakértő végzett vizsgálatot, amely sérti az Alaptörvény és az EJEE irányadó normáit. A bíróság annak ellenére utasította el a beavatkozási kérelmeket és a tanúbizonyítási indítványokat, hogy közben saját maga is elismerte, hogy a gyónási titkok gazdáinak az információs önrendelkezési joga jogos érdeket megalapozó alapjog. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság jogellenesen különítette el a közigazgatási jogos érdeket és a magánélet szabadságához fűződő jogi érdeket. A Ket. 15. § (1) bekezdése a „jog” kifejezést használja, és maga a bíróság is elismeri a jog megsértését, ennek ellenére jogszerűnek minősítette az alperes eljárását. A bíróság jogellenesen azzal korrigálja a jogszerűtlenséget, hogy arra hivatkozik, hogy az érintettek „keresettel” forduljanak az alperes – általa jogszerűnek tartott – eljárása ellen.
- [59] Hangoztatták, hogy a vallásgyakorlat lényegére vonatkozó meg nem értés vagy szándékos félreértés vezérelte az alperest a vallás elemzése során, mely egyéb forrás hiányában nyilvánvalóan a kirendelt pszichológus szakértő megállapításain alapulnak.
- [60] Iratellenesnek tartották a jogerős ítélet arra vonatkozó megállapítását, hogy az alperes nem használta fel a határozata meghozatalakor a pszichológus szakértő szakvéleményét. A felperesek ezzel szemben a felülvizsgálati kérelmükben felsorolták az alperesi határozat azon 39 pontját, amelyekben az alperes ismerteti a szakértő kirendelését és a szakértő álláspontját. Álláspontjuk szerint nem lehet kirekeszteni a per tényállásából a szakvéleményt, mivel az alperes a honlapjára feltette magyar és angol nyelven is a pszichológiai szakértői véleményt, azt a 2017. évről szóló parlamenti jelentésében szerepeltette. Rámutattak arra, hogy az alperesi határozat 758. pontja kifejezetten azt tartalmazza, hogy a fentiek alapján került sor a határozat meghozatalára, ebbe értelemszerűen a szakértői vélemény is beletartozik. Állításuk szerint a bíróság megállapításával szemben igazolták, hogy az alperes nem pusztán felhasználta a szakvéleményt, hanem azt mint tudományos megállapítást közölte. Álláspontjuk szerint elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését és a 221. § (1) bekezdésben foglaltakat, mivel nem rekesztette ki a bizonyítékok köréből a pszichológiai szakvéleményt.
- [61] Hivatkoztak továbbá arra, hogy nem vitatott tény, hogy a felperesek minden esetben rendelkeznek kifejezett és írásbeli adatkezelési hozzájárulással az adatkezeléshez. Mivel az alperes sem vitatta, hogy az írásos adatkezelési hozzájárulás minden esetben rendelkezésre

Kfv.II.37.743/2019/21.

állt, ezért nem volt szükség „ellenbizonyításra” a felperes részéről. Az ezzel ellentétes ítéleti érvelés értelmetlen, miért kellett volna külön bizonyítást felajánlania a felperesnek olyan tényre, amelyet az alperes a határozatában nem vitatott.

- [62] Annak ellenére, hogy az alperes az Infotv. 71. §-a alapján az eljáráshoz szükséges mértékben ismerhet meg személyes adatokat, a hívők tiltakozása ellenére gyónási titkokat vizsgált. Ennek az Infotv. 71. § alperes és elsőfokú bíróság általi megsértése szempontjából van jelentősége, hiszen a szükségesség és arányosság alkotmányos követelménye azt kívánta volna meg az alperestől, hogy a panasz tárgyának kivizsgálásához szükséges mértékben tisztázza a tényállást.
- [63] Leszögezték, hogy a gyónási titok jogi fogalom. A Ket. 17. § (4) bekezdésére hivatkozással rögzítették, hogy a gyónási titok megőrzése a törvények uralma alatt álló demokratikus társadalomban kiemelkedő jelentőségű követelmény. Az alperes eljárási szabályt sértett, amikor gyónási titkot tartalmazó iratokat ismert meg, sőt azokat nyilvánosságra is hozta. Tette mindezt annak ellenére, hogy a határozat (244. pont) nincs hatásköre arra, hogy megítélje, a lefoglalt iratok tartalmazzak-e gyónási titkot. Az alperesi határozatnak a Pallas Nagy Lexikonára hivatkozására hangsúlyozta, hogy az alperes nem jogosult a vallásgyakorlatot meghatározni, azaz nem írhatja elő, hogy mely vallás esetében hogyan történjen a gyónás és az auditálás.
- [64] Az alperes önmagával is ellentmondásba került, mert a bíróság jogerős végzése ellenére nem vizsgálta és nem különítette el a gyónási titkot tartalmazó aktákat. A Ket. 172. § g) pontja, az 50/A. § (2) bekezdése és az 53. § (3) bekezdés b) pontja alapján az alperes nem foglalhatja le jogszerűen a gyónási titkot tartalmazó iratokat, illetve amennyiben megállapítja, hogy a lefoglalt iratok gyónási titkot tartalmaznak, akkor haladéktalanul intézkednie kellett volna a lefoglalás alóli feloldás érdekében és a tartalmi vizsgálatot mellőznie kellett volna. Ez lett volna összhangban a bíróság által nemperes eljárásban hozott végzéssel is. A Ket. egyértelmű abban a tekintetben, hogy a gyónási titok írásbeli formát is ölthet, hiszen kifejezetten rendelkezik arról, hogy nem köteles átadni a lefoglalni kívánt dolgot az, aki tanúként nem hallgatható meg. Azért is jogszabálysértő az alperes eljárása, mert ha az érintett nem adott felmentést a titoktartás alól, akkor a Ket. 53. § (3) bekezdés egyértelmű megsértését jelenti az Infotv. 71. § megsértése mellett. Ez megint csak azt igazolja, hogy az alperesnek a hívőket ügyfélként kellett volna kezelnie és hozzájárulásukat és a titoktartás alóli felmentést kellett volna kérni. Az alperes eljárása sértette a hívők személyes adatainak védelméhez fűződő alkotmányos alapjogát.
- [65] Fenntartották azon álláspontjukat, hogy a PC és az Etikai dossziék nem tartoznak az Európai Adatvédelmi Szabályozás hatálya alá. Az adatvédelmi szabályozás nem érintette az auditálási ülések során munkalapon vezetett kézírásos feljegyzéseket tartalmazó PC dossziékat, illetve az interjúkban készített jegyzeteket tartalmazó etikai dossziékat. Ez a fajta információ teljes mértékben kielégíti az Adatvédelmi Irányelv (27) preambulum bekezdésének rendelkezéseit. Nézetük szerint az irattartó dossziék ABC szerinti rendezése nem teszi strukturálttá a benne lévő, kézírásos feljegyzéseken rögzített adatállományt. Ugyanis sem az ABC, sem a feljegyzések időrendje nem teszi rendszerezetté az azokon rögzített adatokat, amelyekre nem lehet keresni sem.
- [66] Utalt arra, hogy a bíróság a 34.Kpk.45.041/2017/9. és a 34.Kpk.46.032/2017/3. számú végzéseiben rögzítette, hogy az alperesnek az eljárása során meg kell vizsgálnia, hogy melyik irat tartalmaz gyónási titkot, mit használhat fel az eljárása során.
- [67] Nézetük szerint a zárt célú elektronikus megfigyelő rendszer üzemeltetését jogszerűen végezték, jogszerű célból, szükséges és arányos mértékben és tájékoztatás mellett. Sérelmezték annak figyelmen kívül hagyását, hogy piktogram formájában tájékoztatást nyújtott a biztonsági kamerákról és adatkezelési tájékoztatóval is rendelkezett. Önkéntes jogkövetése és együttműködése bizonyítására az alperesi megállapításokkal összhangba hozta

Kfv.II.37.743/2019/21.

a biztonsági kamerák működését és a szabályzatait, ennek az együttműködésnek a bírság összegében is tükröződnie kellett volna.

- [68] A könyvvásárlókhoz kapcsolódó adatkezelések szükségszerűen rögzítésre kerülnek, ezt a számviteli törvény írja elő kötelezettségként a számára. Az Infotv. 20. § (3) bekezdése a kötelező adatkezelések esetén a 20. § (2) bekezdése szerinti kivételt fogalmaz meg.
- [69] A könyvvásárláshoz kapcsolódó „marketing tevékenység”: a vallási tartalmú könyvek eladása tulajdonképpen a vallás terjesztése. A vásárláskor a hívek a számla hátoldalán aláírnak egy hozzájáruló nyilatkozatot arról, hogy kaphatnak hírleveleket. OCA tesztekkel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy azokkal kapcsolatos személyes adat nem volt a II. rendű felperes szerverein.
- [70] A CF dossziék kapcsán kifejtették, hogy a II. rendű felperes szükségszerűen kezeli azokat az adatokat, amelyek a levelezési dossziékban vannak és az ezekkel kapcsolatos adminisztráció megőrzésre kerül mindaddig, amíg a hívő nem kéri ennek törlését.
- [71] A II. rendű felperes által végzett kizárólag vallási tevékenységek, amelyek nem képezhettek volna hatósági vizsgálat tárgyát. A szolgáltatást teljesítő személyek mind hívők, fogadalmakat írnak alá. Adatkezelésük fogadalmakon alapul és teljesen jogszerű, kötelező adatkezelés, amely a megbízási jogviszony, illetőleg a munkaviszony jellegéből fakad. A „vallási fogadalom” elnevezésű irat tartalmazza a szolgáltatást teljesítő személyek adatkezeléshez történő hozzájárulását, az alperes azonban elmulasztotta ennek vizsgálatát.
- [72] Hozzájárulás, célhoz kötött adatkezelés követelménye: Meggyőződésük szerint a vallásgyakorlás is legitim adatkezelési cél. Amennyiben a szcientológia esetében helyesen állapítjuk meg az adatkezelés célját, az a vallás gyakorlása, melynek alapján nem állja meg a helyét az alperes állítása, hogy nem célhoz kötött az auditálás, a méregtelenítő program, az etikai kezelés és a vallásos tanfolyamokhoz kapcsolódó adatkezelés, továbbá helytelenül állítja azt is, hogy nem megfelelő tájékoztatást kaptak az érintettek.
- [73] Az informatikai igazságügyi szakértő kirendelését is jogsértőnek tartotta, mivel az alperes dolgozói azok, akik az Infotv. alapján a felperesek adatkezelési gyakorlatát vizsgálhatják.
- [74] A „harmadik személyek” személyes adatának téves értelmezése: Fenntartva azt, hogy az auditálás nem is volt vizsgálható, azonban arra az esetre amennyiben érvelését a Kúria nem fogadná el. Álláspontjuk szerint, ha egy eljárás során említésre kerül egy személy, sem személyes adatnak, sem adatkezelésnek nem minősül. Ez csupán az eljárás egy része, éppúgy ahogyan egy vizsgálatot végző orvos feltárja a beteg családi anamnéziséjét. A „harmadik személyek” adatai akik esetlegesen említésre kerülnek valamely eljárás során, azért nem személyes adatok, mert e személyek nem kerülnek azonosításra és semmilyen következtetést nem von le róluk a II. rendű alperes. A vallási eljárások során említett személyek például: anyám, barátnőm, semmiképpen sem tekinthetők érintettnek. Az ezzel kapcsolatos megállapításai során az alperes megsértette a „személyes adat” és az „adatkezelés” fogalmát, így az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítélete sérti Infotv. 3. § 1. és 2. pontjait. Álláspontjuk alátámasztására hivatkoztak az Európai Bizottság 29. számú munkacsoportjának a személyes adat fogalmát illetően kifejtett véleményére. Kiemelve, hogy a „közvetett módon” azonosított vagy azonosítható személyek tekintetében ez a kategória jellemzően az „egyedi kombinációk” jelenségére vonatkozik. Mivel azonban az egyes eljárások során említett nem hívőkre vonatkozó információk tekintetében sem szisztematikus rendszerezés, sem kiegészítő információ nem áll a II. rendű felperes rendelkezésére, ezek a feljegyzések nem minősülnek személyes adatnak, és azok a személyek akikre ezek az információk vonatkoznak, nem minősülnek harmadik személyeknek. Az alperes a gyakorlatában folyamatosan hangoztatja, hogy az adatelv mentén van, szemben az iratelvvél. Amikor az auditálás során keletkezett iratokról nyilatkozik, saját gyakorlatával is ellentétes megállapításokat tesz. Ahhoz, hogy megállapításokat tegyen meg kell jelölnie, hogy mit tekint személyes adatnak és melyik iratban. Az alperes ezen értelmezése nem szolgálja az

Kfv.II.37.743/2019/21.

adatvédelem érdekeit sem. Ha elfogadnánk az indokolatlanul tág kiterjesztést, az számtalan hivatás és iparág működését tenné lehetetlenné (pl. ügyvédi, orvosi tevékenység).

- [75] Hivatkoztak továbbá arra, hogy a bíróság ítélete sérti a 95/46/EK Irányelv 7. cikkét is. Kifogásolták, hogy az alperes nem vizsgálta meg, hogy az adatkezelés jogszerű volt-e abból a szempontból, hogy az adatkezelő, vagy az adatokat megkapó harmadik fél, vagy felek jogszerű érdekének érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezeknél az érdekeknél magasabb rendű az érintett alapvető jogainak és szabadságának védelme. Hivatkoztak a határozat 391, 409, 424-425, 568, 635 pontjaira, melyekből következően az alperes kizárólag az érintett beleegyezését tekinti érvényes adatkezelési jogalapnak, kizárva minden más jogalapot, így az Irányelv 7. cikk f) pontjában foglaltakat is.
- [76] Hangsúlyozták, hogy a kamerás megfigyelési rendszerrel összefüggésben az alperes odáig jutott a következtetésben, hogy a hivatkozott érdekmérlegelés az Sztv.-n alapuló adatkezelés estén nem megfelelő jogalap. Álláspontjuk szerint az alperes megfelelő jogi alap nélkül zárta ki a részükről történt adatkezelésekre az Irányelv 7. cikk f) pontjában foglaltak hatályát és alkalmazását és jogsértően alapozta azokra a nemzeti adatvédelmi rendelkezésekre a döntését, amelyek az irányelv érvénytelen átültetéséből erednek. Az elsőfokú bíróság megerősítette az ítéletében ezt az álláspontot, megállapítva, hogy az Irányelvnek nincs közvetlen hatálya a jogvitában, mivel a törvényhozó átültette az Irányelv rendelkezéseit a magyar jogba.
- [77] A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme körében hivatkoztak az Alkotmánybíróság 22/2014. (VII.15.) számú határozatában foglaltakra, mely szerint a tisztességes eljárásnak része az is, hogy biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége. A 15/2002. (III.29.) AB határozat szerint a fegyverek egyenlőségének, mint tisztességes eljárás elemének minden eljárásban, így a közigazgatási perekben is érvényesülnie kell. A tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelmét okozó alperesi jogszabálysértésekre hivatkozott, többek között arra, hogy jogellenesen rendelt ki szakértőt, akinek a szakértői véleményét a honlapján közzétette, informatikai szakértővel kilistáztatta, hogy kik a vallás hívői, nem tájékoztatta az érintetteket a gyónási titkaik lefoglalásáról, alaptalanul szabott ki bírságokat.
- [78] A Pp. 3. § (3) bekezdés sérelmére hivatkozással kiemelték, hogy a bíróság által adott kioktatás nem volt az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesített és teljes körű sem. A kioktatással ellentétesen az elsőfokú bíróság ítéletében arra hivatkozik, hogy a felperesek a megjelölt jogszabálysértés mellé a saját, alperesi megállapítást cáfoló tényállítást nem társítottak. Hivatkoztak a Pp. 1. §, 2. § (1) bekezdés és a Pp. 164. § (1) bekezdések megsértésére. Hangoztatták, hogy a határozat Melléklete azért jogsértő, mert az alperes nem végezte el a lefoglalt iratok egyedi azonosítását és nem őrizte megfelelő módon.
- [79] A semmisségi-hatásköri jogkérdés vonatkozásában kiemelték, hogy azért nem tartalmazott a kereset hatáskör megszűnéséhez kapcsolódó érvelést, mert az a jogi helyzet, hogy magyar jogalkotó elmulasztja az adatvédelmi hatóság GDPR szerinti határidőben történő kinevezését, a kereset indításának időpontjában még nem következett be, ez a jogi helyzet 2018. május 25-én állt elő, így nyilvánvalóan hivatkozni is csak ezen időpontot követően hivatkozhattak rá a felperesek, amit a lehető leghamarabb meg is tettek.
- [80] Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a Ket. 1. § (1) bekezdését, a Ket. 19. § (1) bekezdését, a Ket. 22. § (1) bekezdését, a Ket. 120. § (1) bekezdés b) pontját, az Infotv. 57. §-át. Kifogásolta, hogy a jogerős ítélet a keresetthez kötöttség elvére hivatkozással nem vizsgál olyan kérdéseket, amelyeket hivatalból köteles vizsgálni. A GDPR 51. cikk (1) – (4) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a hatályba lépő rendelet a vonatkozó magyar jogszabály helyett alkalmazandó, így az adatvédelmi rendelkezések és a hatóság tekintetében az alperes nem járhatott el a régi jogszabályi rendelkezések alkalmazásával. Alperesi elfogultság tényszerűen adták meg az állításukat alátámasztó bizonyítékokat, így azt, hogy az alperes elnöke a médiában olvasott fel gyónási titkokat, a bíróságnak ezt vizsgálnia kellett volna, ennek ellenére a bíróság visszautasította a felperesek ez irányú bizonyítási indítványait.

Kfv.II.37.743/2019/21.

- [81] Álláspontjuk szerint mind az alperes, mind a bíróság megsértette az Infotv. 3. §-át az arra vonatkozó megállapításukkal, hogy ha a gyónás során egy hívő említést tesz más személyekről, az harmadik személyek személyes adatainak kezelése lenne. Ezzel szemben a kérdőíveket hozzájárulás alapján, kvalifikációs célból töltik ki a vallási szervezetben szolgálatot teljesítő és magasabb vezetői posztra jelentkező személyek, amely cél esetében helytálló, hogy az egyház ki szeretné szűrni az egyházzellenes személyekkel való kapcsolatban lévőket vagy a nem kellően magas etikai szinten lévő személyeket a vallási személyek köréből.
- [82] Vitatták a bíróság kiszabásának jogalapját és összecszerúságát. Álláspontjuk szerint az ugyanazon jogsértésekért duplán kiszabott bíróság jogsértő. Az Infotv. 61. § (4) bekezdésére hivatkozással kifejtették, hogy a jogsértéssel érintettek száma becslésen, illetve a jogsértően „listázott” hívőkön alapszik anélkül, hogy ténylegesen érdemben vizsgálta volna az alperes, hogy hány érintettet ért, ha egyáltalán ért, jogsérelem. Az alperes általános jogsértésekre hivatkozik, a jogsértés súlyára és ismétlődő jellegére nem tesz megállapítást. A bíróság összegét eltúlzottnak tartották, kifejtve, hogy a II. rendű felperesnek a hívők adományaiból van bevétele, az I. rendű felperesnek pedig nincs érdemi bevétele. Álláspontjuk szerint a bíróság nem áll arányban a törvényben meghatározott speciális és generálpreventív célokkal, A 2015. évi bevételek alapulvételét is kifogásolták.
- [83] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti indítvány elutasítására és a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [84] A felperesek felülvizsgálati kérelme túlnyomórészt alaptalan, kisebb részben alapos.
- [85] A Kúria mindenképp előtte megállapította, hogy az előzetes döntés hozatali eljárás lefolytatása iránti kérelem alaptalan volt az alábbiak miatt:
- [86] A felperesek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem első pontjában az Irányelv 7. cikk f) pontja értelmezésére vonatkozó kérdés feltevését indítványozták. A felperesek állították, hogy az Info tv. 6. § (1) bekezdés b) pontja és 6. § (5) bekezdés b) pontja helytelenül implementálta az adatvédelmi irányelv 7. cikk f) pontját, amiatt, hogy az Info tv. hivatkozott rendelkezése az „érintett” hozzájárulásának beszerzése lehetetlenségét vagy annak aránytalan költségét, mint feltételt társítja a 7. cikk f) pont szerinti érdekmérlegeléses jogalaphoz.
- [87] A Kúria álláspontja szerint az adatvédelmi irányelv 7. cikk f) pontja kellően pontos, az értelmező bíróságban kételyt nem alakít ki, azaz az Európai Unió Bírósága általi értelmezése hiányában is világos (EUB C-283/77-Cilfit ügy-„acta clair” doktrína).
- [88] Az Infotv. a 2017. december 31. előtt hatályos rendelkezései, annak 6. § (1) bekezdés b) pontja és 6. § (5) bekezdése az Irányelv 7. cikk f) pontja implementálását tartalmazzák, és bár az Info tv. 6. § (1) bekezdése többletfeltételt jelöl az adatvédelmi irányelv 7. cikk f) pontjához képest akkor, amikor "az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlenségét vagy aránytalan költségét" írja elő az ún. érdekmérlegeléses adatkezelési jogalap vonatkozásában – a felperesek az adatkezelések jogszerűsége igazolása során kizárólag a személy-és vagyonszervi célú kamerák vonatkozásában hivatkozták az érdekmérlegeléses jogalapot.
- [89] Egyebekben az adatkezelés jogalapjaként a felperes jelölte meg az érintettek hozzájárulását, hozzájáruláson kívüli eltérő jogalaphoz – a kamerákon kívül – nem hivatkozott. Az alperes kifejezetten a felperes részéről adatkezelési jogcímként megjelölt hozzájáruló nyilatkozat jogcíme miatt vizsgálta az érintettek hozzájárulásának megfelelését és vonta le a szükséges következtetéseket.

- [90] Emellett a felperes különleges adatokat is kezelt, mely különleges adatok adatkezelésére amellett, hogy a felperes kifejezetten az érintettek hozzájárulására hivatkozott, egyébként is mind az adatvédelmi irányelv, mind az Info tv. szigorúbb követelményeket támaszt.
- [91] Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése az Irányelv 7. cikk f) pontja értelmezésére azért is indokolatlan, mert az Európai Unió Bírósága C-468/10. számú ügyben (ECLI:EU:C:2011:777) spanyol királyi rendelethez kapcsolódóan már értelmezte az adatvédelmi irányelv 7. cikk f) pontját, és egyben megállapította,- átültetés hiányában -annak közvetlen hatályát is.
- [92] A felülvizsgálati kérelem alaptalanul kezdeményezte az Irányelv 2. cikk c) pontja Európai Unió Bírósága általi értelmezését az Irányelv (27) preambulum bekezdésére figyelemmel az alábbiak miatt.
- [93] Az Irányelv 2. cikk c) pontja értelmező rendelkezés és a személyes adat-nyilvántartó rendszer fogalmát határozza meg az alábbiak szerint: "a személyes adatok bármely strukturált, funkcionálisan vagy földrajzilag centralizált, decentralizált vagy szétszórótt állománya, amely meghatározott ismérvek alapján hozzáférhető".
- [94] Az adott jogvitában nem merült fel a tényállás szerint a strukturálatlan adatkezelésnek a lehetősége (lásd. a jelen ítélet 128. pontját), ezért az adatvédelmi irányelv 2. cikk c) pontjának értelmezése a jogvitához nem kapcsolódik.
- [95] A Kúria kiemeli, hogy bár az Irányelv és az Info tv. [2. § (2) bekezdés] hatálya, mind a manuális, mind az automatizált adatkezelésre kiterjed, az Irányelv azonban a manuális adatfeldolgozásnál csak a nyilvántartó rendszerre .
- [96] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben alaptalanul kezdeményezték az Európai Parlament és Tanács 2016/679. számú általános adatvédelmi rendelete (továbbiakban: GDPR) 99. cikke a rendelet (171) preambulumbekzdésére figyelemmel történő értelmezésre vonatkozó kérdés feltevését is az Európai Unió Bíróság felé az alábbiak miatt:
- [97] A GDPR 99. cikke magának rendeletnek a hatályba lépését és a rendelet alkalmazandósága időpontját határozza meg, az előbbi 2016. május 25-i, az utóbbit 2018. május 25-i dátumban.
- [98] A GDPR felülvizsgálati kérelem által hivatkozott (171) preambulumbekzdése egyrészt az adatkezelőkre vonatkozóan állapítja meg, hogy a hatályba lépés időpontjától (2016. május 25.) két éven belül – azaz a kötelező alkalmazásig – összhangba kell hozni az adatkezelésüket a rendeleti szabályozással, másrészt megállapítja, hogy az Irányelv alapján a Bizottság és a felügyeleti hatóságok által hozott határozatok/engedélyek meddig maradnak hatályban.
- [99] A GDPR hatályba léptető és annak kötelező alkalmazását előíró 99. cikke egyértelmű, világos, külön értelmezésre nem szorul.
- [100] A jogvita tárgyát képező alperesi határozat a GDPR kötelező alkalmazandósága előtt, 2017. október 13-i dátummal született meg.
- [101] Az adatvédelmi hatóságnak a határozata meghozatala időpontjában hatályos, adatvédelemre vonatkozó jogszabályokat kellett alkalmaznia, és a bírósági felülvizsgálat is a határozat meghozatalakor alkalmazandó jogszabályoknak való megfelelést ellenőrzi (1952. évi Pp. 339/A. §).
- [102] A GDPR 99. cikke, és annak (171) preambulumbekzdéséből az következik, hogy a felperesnek a GDPR kötelező alkalmazása időpontjáig 2018. május 25-ig a saját adatvédelmi rendszerét a GDPR-ban található szabályozáshoz kellett igazítania.
- [103] A Kúria megjegyzi, hogy a felülvizsgálati kérelem mindössze két eltérést jelöl meg az Info tv. és a GDPR rendelkezései közötti különbség körében; egyrészt az adatkezelés különleges személyekhez kapcsolódó jogalapját, másrészt a direkt marketinghez kapcsolódó tiltakozási jogot. A felperes azonban a felülvizsgálati kérelmében a különbséget nem jelölte meg, és nem hivatkozott arra, hogy konkrétan mely az a határozatban megjelenő kötelezés, amely a 2018. május 25-én alkalmazandó rendeleti szabályozásba ütközött.

Kfv.II.37.743/2019/21.

- [104] Mivel a két szabályozás közti eltérés konkrét ügyre vonatkoztatása nem történt meg, nem volt konkrét állítás sem miben és mennyiben kellett volna más megállapítás a határozatban a GDPR miatt (már ugye konkrétan pl melyik Info tv-i jogsértést nem lehetett volna megállapítani), ezért már maga a téves jogi feltevés is minden ténybeli alapot eleve nélkülöz, ehhez képest felperesi érvelés kirívóan súlytalan.
- [105] A felülvizsgálati kérelem alaptalanul indítványozta a GDPR 51. és 99. cikk Európai Unió Bíróság általi értelmezésének kezdeményezését azzal összefüggésben, hogy a GDPR 51. cikke szerinti felügyeleti hatóság létrehozásának kérdése a felügyeleti hatóság kijelölésének hiánya jár-e azzal a következménnyel, hogy a folyamatban lévő adatvédelmi hatósági és bírósági eljárásokban csak a tagállami rendelkezések alkalmazhatóak-e, és ez alkalmazási elsőbbséget biztosíthat-e a tagállami szabályozásnak a GDPR kötelezően alkalmazandó rendelkezéseivel szemben.
- [106] A Kúria kiemeli, hogy a jogvita tárgyát képező határozat meghozatala időpontja 2017. október 13., azaz a GDPR kötelező alkalmazása időpontját megelőző.
- [107] Az alperes az Info tv. 38. § (1) bekezdése szerinti autonóm államigazgatási szervként eljárva, az Info tv. által felruházott hatáskörben járt el, és hozta meg döntését. A felperes által indítványozott kérdésfeltevés a GDPR adott időpontban történő kötelező alkalmazása hiányában a jogvita szempontjából relevanciával nem bír.
- [108] A fentiekre figyelemmel a Kúria a felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 155/A. § (3) bekezdése alapján elutasította.
- [109] Ezt követően a Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmének egyéb érveit vizsgálta.
- [110] A Pp. 275. § (1)-(2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között dönt, a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben. A Kúria álláspontja szerint az eljárt bíróság megfelelő alapossgal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával a klinikai szakpszichológiai szakvélemény tényállásban való szerepeltetésének kérdése kivételével helytálló jogi következtetést vont le, az egyes dossziétípusokban, kérdőívekben végzett adatkezeléseket, a személy- és vagyonvédelmi célú kamerázást illetően tett ítéleti megállapításokkal a Kúria teljes mértékben egyetért, azt nem ismétli, a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel a következőkre mutat rá.
- [111] A Kúria az előzetes döntéshozatali eljárás szükségességét követően a hatósági eljárásban kirendelt klinikai szakpszichológus szakértő szakvéleményének tényállásban való szerepeltetését és annak bizonyítékként történő figyelembevételének kérdését, mint eljárásjogi kérdést vizsgálta. A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a pszichológiai szakértő kirendelésével az általa készített szakvélemény tartalmával kapcsolatban számos kifogást megfogalmaztak, melyek közül a leghangsúlyosabb az állami beavatkozás az egyház életébe, a vallás állam általi tiltott elemzése, félreértelmezése volt, de hivatkoztak rá a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése, a Ket. 15. § (1) bekezdés megsértése vonatkozásában, továbbá az sem volt egyértelmű a felperesek számára, hogy a határozat végrehajtása során figyelembe kell-e venni a hozzájáruló nyilatkozatok szakértői értékelését.
- [112] A Kúria a kirendelő végzések tartalmát áttekintve megállapította, hogy a felperesekkel szemben hivatalból indult adatvédelmi eljárásban a klinikai szakpszichológus szakértő kirendelésének szükségessége az eljárás adott szakaszában adatvédelmi szempontból alappal merült fel abban a körben, hogy az érintettek által az adatkezeléshez adott hozzájárulás elfogadható-e, illetőleg hogy az adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatás minősülhet-e ilyen

Kfv.II.37.743/2019/21.

alapon tisztességtelennek. A kirendelés tényét, mint eljárási cselekményt – a tisztességes eljárás követelményének megfelelően – tartalmazza az alperesi határozat.

- [113] A Kúria – az eljárt bíróságával egyező – megállapítása szerint az alperes a szakvéleménnyel kapcsolatban a felpereseket elmarasztaló megállapítást nem tett, mely okból kifolyólag a felpereseket az igazságügyi szakértő díjának megfizetésére sem kötelezte. Az egyetlen következménye a szakvéleménynek az volt, hogy az alperes eljárást kezdeményezett abban az egyébként különleges szakértelmet nem igénylő kérdésben, hogy a felperesek által végzett tevékenységek – méregtelenítő program, auditálás – egészségügyi szolgáltatásnak minősülnek-e.
- [114] A Kúria e körben utal arra, hogy az alperes az érdemi ellenkérelemben elismerte, hogy a beszerzett pszichológiai szakvélemény alapján a felperesek terhére közvetlen jogsértést megállapítani nem tudott, hozzátette azt is, hogy a szakértő kizárólag olyan kérdésekben fogalmazott meg a felperesek szempontjából kedvezőtlen megállapításokat, melyek az alperes megítélése szerint sem tartoznak szakértői kompetenciába, így ezeket a határozata meghozatala során figyelmen kívül hagyta. Téves volt a felpereseknek az arra vonatkozó álláspontja, hogy az alperesi határozat nem tartalmazhatna megállapítást azokban a kérdésekben, amelyre a szakértőt kirendelte, mivel az alperesi határozat kizárólag adatvédelmi jogi kérdésekben foglalt állást. Annak megítélése, hogy a méregtelenítés, auditálás során a felperesek kezelnek-e egészségügyi adatokat, különösebb szakértelem nélkül is megítélhető, az alperes ezt a szakvéleményben foglalt megállapítások figyelembe vétele nélkül is meg tudta állapítani.
- [115] Tévedett azonban a bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy az ügy érdemére relevanciával nem bír, hogy az alperesi határozat tényállása annak ellenére tartalmazza a pszichológiai szakértő megállapításait, hogy azt az alperes a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékként figyelembe vette volna.
- [116] A Ket. 72. § (1) bekezdése e) pont ea) alpontja szerint a határozatnak – ha jogszabály további követelményt nem állapít meg – tartalmaznia kell az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat.
- [117] Az idézett rendelkezésből kitűnően az indokolás kötelező tartalmi elemei: a megállapított tényállás és az annak alapjául elfogadott bizonyítékok.
- [118] A tényállás alapjául nem szolgáló bizonyíték tényállásban való ismertetése az ügy érdemére is kihatással bírt, mert amellett, hogy az ügyfelek számára félreértést, a határozat végrehajtása során is bizonytalanságot okoz, ugyanis a határozat rendelkező részének szövegezésére is – „az indokolásban kifejtettek szerint” – figyelemmel nem egyértelmű, hogy a határozat indokolásában szereplő, a hozzájáruló nyilatkozatok kapcsán elvégzett szakértői értékelést a határozat végrehajtása során figyelembe kell-e venni.
- [119] Helytálló volt a felperesek felülvizsgálati érvelése, amely szerint, ha a bizonyítékként figyelembe nem vett szakértői véleményt ki kellett volna rekeszteni a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok köréből, ami igényelte volna ennek a ténynek a határozat indokolásában való szerepeltetését.
- [120] A tényállás alapjául nem szolgáló bizonyíték tényállásban szerepeltetése sérti a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pont ea) alpontját. E körben a Kúria rámutat arra, hogy a felperesek a keresetükben ugyan pontatlanul jelölték meg a Ket. megsértett rendelkezését, azonban azt tartalmilag pontosan körülírták, mely alapján a megsértett jogszabály egyértelműen beazonosítható volt. Tény, hogy a bíróság előtti perben elmaradt ennek a pontosítása, azonban a Kúria a kifogást, amely a tartalma alapján egyértelmű volt annak megfelelően vette figyelembe.
- [121] Megalapozottan hivatkoztak a felperesek felülvizsgálati kérelmükben a Pp. 206. § (1) bekezdés sérelmére, ami abban nyilvánult meg, hogy bíróság a pszichológus szakértő megállapításait annak ellenére nem mellőzte a határozat tényállásából, hogy maga is azt

Kfv.II.37.743/2019/21.

állapította meg, hogy a szóban forgó szakértői véleményen nem alapul határozati megállapítás, az nem került figyelembe vételre.

- [122] A fentiekre figyelemmel a Kúria a Pp. 275.§ (4) bekezdésének alapulvételével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az alperesi határozatnak a pszichológus szakértő megállapításai ismertetését tartalmazó pontjait – melyek az alperesi határozat utaló rendelkezése folytán a határozat rendelkező részének is elemei egyben - a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.
- [123] A pszichológus szakértő megállapításainak a határozat tényállásából való törlése okán valamennyi, a pszichológus szakértő kompetenciájával, az általa készített szakvélemény tartalmával, a tényállás szakvélemény miatti tévességére, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmével, a szakvéleménnyel szembeni bizonyítás lehetőségétől való elzárással kapcsolatos kifogások vizsgálata okafogyottá vált. A rendelkező részben feltüntetett határozati pontok hatályon kívül helyezése okán az is egyértelművé vált, hogy a felpereseknek a határozat végrehajtása során nem kell figyelembe venni a hozzájárulások kapcsán elvégzett szakértői elemzéseket. A felperesek állításával szemben nem képezte a vitatott pontok hatályon kívül helyezésének akadályát, hogy az alperesi honlapon is közzé tételre került a szóban forgó szakértői vélemény, a közzététel jogszerűsége ugyanis a határozat bírósági felülvizsgálatától különböző kérdésnek minősül, amely a perbeli időszakban hatályos peres eljárási szabályok alapján jelen határozattal, mint közigazgatási cselekménnyel együtt, nem volt támadható. Helytállóan rögzíti az eljáró bíróság ítélete, hogy az alperesi határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási perben az alperesi honlapra feltett szakvélemény eltávolítására törvényes lehetőség – a jelen ügyben még alkalmazandó peres eljárási szabályok alapján - nem volt, amennyiben a honlapon és a 2017. évi parlamenti jelentésében szerepeltetett szakértői vélemény a felperesek számukra jogsérelmet okozott, jogsérelmük orvoslása érdekében polgári bírósághoz fordulhatnak, amennyiben annak egyéb törvényes feltételei is fennállnak.
- [124] Tévesen hivatkoztak a felperesek a Pp. 3. § (3) bekezdés megsértésére, a bíróság jegyzőkönyvben rögzített – a keresetekkel érvényesített jog tartalmához igazodó – tájékoztatása megfelel a jogszabály által támasztott követelményeknek.
- [125] Alaptalanul kifogásolták a felperesek az elsőfokú bíróság által az Irányelv és az Infotv. tárgyi hatálya vonatkozásában kifejtetteket.
- [126] Az Irányelv 3. cikk (1) bekezdése értelmében ezen irányelvet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon való feldolgozására, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon való feldolgozására, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.
- [127] Az Irányelv (27)-es preambulum bekezdése szerint mivel az egyének védelme az automatizált adatfeldolgozásra éppúgy vonatkozik, mint a manuális adatfeldolgozásra; mivel e védelem hatálya ténylegesen nem függhet az alkalmazott módszerektől, ellenkező esetben ez megkerüléshez vezethetne; mivel azonban az irányelv a manuális adatfeldolgozás tekintetében csak a nyilvántartó rendszerre terjed ki, a strukturálatlan adatállományra nem; mivel elsősorban a nyilvántartási rendszer tartalmát kell megszerezni az egyénekhez kapcsolódó meghatározott szempontok szerint úgy, hogy az könnyű hozzáférést tegyen lehetővé a személyes adatokhoz; mivel a 2. cikk c) pontjában szereplő meghatározással összhangban, a személyes adatok rendszerezett csoportja összetevőinek meghatározására alkalmazott különböző szempontokat, továbbá az ezekhez való hozzáférésre vonatkozó különböző szempontokat az egyes tagállamok állapíthatják meg; mivel a meghatározott szempontok szerint nem rendszerezett iratok, illetve iratok csoportjai, és azok borítóoldalai semmilyen körülmények között nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá.
- [128] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel a Kúria hangsúlyozza, hogy az Egyház által összeállított dossziék az Irányelv rendelkezései alapján sem minősülhetnek

Kfv.II.37.743/2019/21.

strukturálatlannak, mivel azok nyilvántartó rendszernek minősülnek az alperesi határozatban és a jogerős ítéletben részletesen kifejtek szerint, így az azokban szereplő adatkezelésekre az Irányelv hatálya kiterjed. Az pedig nem volt vitatott, hogy az Infotv. tárgyi hatálya kiterjed a felperesek adatkezelésére. E körben kiemeli a Kúria, hogy a perbeli ügy eldöntése során nem kellett állást foglalni abban a kérdésben, hogy a magyar jogalkotó az Infotv. hatályát kiterjeszthette-e az Irányelv hatálya alá nem tartozó Magyarország területén folytatott minden olyan adatkezelésre kiterjesztette, amely manuális módon strukturálatlan formában kezelt, mivel a felperesi dossziékban lévő adatok strukturáltak voltak.

- [129] Helytálló volt az eljáró bíróságnak az időbeli hatály hiányát állító kifogások alaptalanságára vonatkozó megállapítása. A Kúria e körben rámutat továbbá arra, hogy folyamatos adatkezelés esetén az adatokat a mindenkor hatályos adatvédelmi rendelkezéseknek megfelelően kell kezelni, így az Avtv. hatálya alatt gyűjtött adatok az Infotv. hatálya alatt akkor kezelhetők, ha az adatkezelő biztosítja az adatkezelés Infotv. szerinti megfelelőségét. A vizsgált időszak feltüntetésének hiányát is alaptalanul kifogásolták a felperesek, az alperes határozata a 2012. január 1-je előtt rögzített, gyűjtött adatok esetében a jogsértést nem az adatrögzítések, adatgyűjtések, hanem a 2012. január 1-jét követő jogellenes adatkezelésük miatt állapította meg.
- [130] A Kúria kiemeli, hogy a felperesekkel szembeni adatvédelmi hatósági eljárás hivatalból indult, ebből kifolyólag az alperesnek nem a panaszban tárgyában kellett állást foglalnia. A lefoglalást elrendelő végzés jogszerűségének felülvizsgálata nem képezhetette jelen eljárás tárgyát. A Kúria -ahogyan az eljáró bíróság is – tényként vette figyelembe, hogy a lefoglalást elrendelő végzést a felperesek felülvizsgálati kérelme folytán eljáró bíróság jogszerűnek találta.
- [131] Ezt követően a Kúria vizsgálta a felülvizsgálati kérelem Európai Emberi Jogi Egyezmény (EEJE) 9. cikk által védett szabad vallásgyakorlás elve és az ahhoz kapcsolódó EJEJ gyakorlatára történő hivatkozását és megállapította, hogy annak a jogvita tárgyát képező határozat jogszerűsége megítélése kérdéséhez kapcsolódása nincs.
- [132] Sem az alperes, sem a jogerős ítélet nem vitatta el a felperestől a szabad vallásgyakorlás jogát.
- [133] Az adatvédelemre vonatkozó jogszabályok felperes általi megsértése nem mutat összefüggést a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott az orosz vallástörvény alapján Moszkvai Szcintológiai Egyház vallásos szervezetként történő bejegyzése kérdésével (kérelem: 18147/02 – Moszkvai Szcintológiai Egyház v. Oroszország – 2007) és a pusztán vallási alapon történő eltérő bánásmód miatt Ausztriát elmarasztaló strasbourgi ítélettel (Hoffmann v. Austria – 1994) a vallásgyakorlás/vallásos meggyőződés értékelhetőségével foglalkozó ítélettel (Manoussakis and Others v. Greece – 1996).
- [134] Az EJEJ a személyes adatok kezelésének, a személyes adatok védelmére vonatkozó jogot az EEJE 8. cikke magánélet és családi élet tiszteletben tartásához kapcsolódó joggal összefüggésben annak részeként tárgyalja.
- [135] Egyetlen döntés, a 2010. december 2-án meghozott Sinan Işık v. Turkey (kérelem: 21924/05) ismert, amely az adatvédelem és vallásszabadság közötti egyensúly kérdésével foglalkozott, megállapítván, hogy a vallási hovatartozás személyi igazolványban való feltüntetése még annak lehetősége mellett is jogsértő és az EEJE 8. cikkébe ütköző, amennyiben az érintettnek lehetősége van arra, hogy ne tüntesse fel a személyi okmányában a vallási hovatartozását. Ez az ügy azonban a felülvizsgálati kérelemben elfoglalt felperesi érvelést semmiben nem erősíti vagy gyengíti.
- [136] A felülvizsgálati kérelem strasbourgi bírói gyakorlatra és az EEJE 9. cikkére történő hivatkozásával összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, hogy nem vitatta el senki a felperestől, hogy az EEJE 9. cikke, és az Európai Unió Alapjogi Chartája 10. cikke szerint a vallási

Kfv.II.37.743/2019/21.

meggyőződés védelemben részesül. Ugyanígy az Alaptörvény és az Egyháztörvény is biztosítja a vallási meggyőződés védelmét.

- [137] A perben nem volt vitatott, hogy a szcientológia vallás és a felperesek vallási tevékenységet végeznek. A felek közötti vita tárgyát az képezte, hogy a felperesek által végzett vallási tevékenység során végzett adatkezelés az adatvédelmi hatóság által vizsgálható-e.
- [138] Az Infotv. tárgyi hatályának hiányát állító felperesi érvelés kapcsán a Kúria kiemeli, hogy a felperesek érvelése akkor lenne elfogadható, ha az Infotv. tárgyi hatálya alóli kivételt jelentene a vallási szervezetek által végzett adatkezelés. A Kúria azonban sem az Infotv.-ben, sem más, így az Egyháztörvényben sem talált ilyen kivételt. A felperesek által hivatkozott Egyháztörvény 6. § (4) bekezdés n) pontja csupán azt mondja ki, hogy önmagában nem tekinthető vallási tevékenységnek a hitéleti tevékenységhez szükségesen túlmenő adatkezelési tevékenység. Ez utóbbi rendelkezésből azonban semmilyen értelmezési módszerrel nem vonható le a felperesekével azonos következtetés, nevezetesen hogy a vallási tevékenység során végzett adatkezelés az adatvédelmi hatóság által nem vizsgálható.
- [139] Egyetértett a Kúria az eljáró bíróságnak az Egyháztörvény 8. § (1) és (2) bekezdése és a 19. § (1) bekezdés megsértésének hiányára vonatkozó megállapításával.
- [140] A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. CCVI. törvény 8. § (1) bekezdése szerint az állam a vallási közösségek irányítására, felügyeletére szervet nem működtethet és nem hozhat létre. A (2) bekezdés szerint a vallási közösség hitelvei, belső törvénye, alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata vagy azoknak megfelelő más szabályzata (a továbbiakban együtt: belső szabály) alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt állami hatóság nem vizsgálhatja. A vallási közösség belső szabályon alapuló döntését állami szerv nem módosíthatja vagy bírálhatja felül, a jogszabályban nem szabályozott belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre.
- [141] Az Alkotmánybíróság a 4/1993. (II. 12.) AB határozatában kimondta, hogy az állam nem avatkozik be az egyházak belső ügyeibe, és különösen nem foglalhat állást hitbéli igazságok kérdésében. A hit és meggyőződés szabadsága, amely a gondolat szabadságához hasonló módon magában foglalja az államnak azt a kötelességét, hogy hit vagy lelkiismereti meggyőződés igazságtartalmáról ne ítélkezzék.
- [142] A Kúria egyetért a bíróság arra vonatkozó megállapításával, hogy a perbeli ügyben az alperes az Egyház vallási hitelveit nem vizsgálta, azok felett nem ítélkezett, működésébe nem avatkozott bele, a vallásszabadság jogával összefüggésben különleges adatot nem gyűjtött. A felperesek állításával szemben az alperes a hatáskörébe tartozó ügyben kizárólag azt vizsgálta, hogy a felperesek adatkezelési tevékenysége megfelel-e az Infotv. rendelkezéseinek.
- [143] Az alperes, mint a közhatalmat gyakorló és adatvédelmi ellenőrzést végrehajtó állami szerv hatáskörébe tartozik minden magyarországi adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése. A Kúria egyetértett az alperesi határozatban foglalt okfejtéssel, miszerint az Alaptörvényben biztosított általános adatvédelmi, ellenőrző, jogvédő szerep kizárólag törvénnyel korlátozható, egy vallási egyesület normája nem eredményezheti az adatvédelmi hatóság hatáskörének korlátozását.
- [144] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.
- [145] Az Alkotmánybíróság a 4/1993. (II.12.) számú határozata szerint az állam semlegessége a vallásszabadsággal kapcsolatban nem tétlenséget jelent. Az államnak adott esetben gondoskodnia kell más alapvető jogok védelméről a vallásszabadsággal szemben is. A

Kfv.II.37.743/2019/21.

15/1991. (IV. 13.) AB határozata szerint az információs önrendelkezési jog csak egy másik alapjog, alkotmányos érdek vagy cél érdekében törvény alapján korlátozható.

- [146] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdés értelmében mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. A perbeli esetben a vallásszabadsághoz való jog és a személyes adatok védelméhez való jog konkurálnak. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alapjogot korlátozó szabályozás akkor alkotmányos, ha alkalmas valamely legitim jogalkotói cél elérésére, továbbá megfelel a szükségesség és arányosság követelményeinek. Ha a felpereseknek az az álláspontja, hogy az Infotv. rendelkezései ellentétbe kerülnek az Alaptörvényben deklarált lelkiismereti és vallásszabadsághoz való alapjoggal, vagy az Egyháztörvény rendelkezéseivel, akkor annak vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik, ugyanígy a szükségesség-arányosság tesztje kérdésében az Alkotmánybíróság dönt uniós jogi keretek között.
- [147] A Kúria a felperesek adatvédelmi ügyében alkalmazott adatvédelmi szabályokat, köztük az Infotv. 71. §-át, nem találta alkotmányosan aggályosnak. A Kúriának ezzel kapcsolatban az az álláspontja, hogy azoknak való megfelelés a felperesek vallási tevékenységre nem jár korlátozó hatással. A felterjesztett iratok alapján az is megállapítható volt, hogy az alperes a felperesek által gyónási titoknak minősített személyes adatokat az eljárásának eredményes lefolytatásához szükséges mértékben és ideig kezelte, a felperesek ennek ellenkezőjét a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján rájuk háruló bizonyítási teher ellenére nem bizonyították.
- [148] A „hatáskör elenyészésére” alapított felperesi kifogás kapcsán a Kúria utal az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelem elutasítása indokainak a IV. pontjában kifejtettekre.
- [149] Egyetértett a Kúria a tényállás tisztázási kötelezettség megsértését állító kifogás alaptalanságára vonatkozó ítéleti megállapítással. A Ket. 50. § (1) bekezdése szerint a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le. Az alperesnek a releváns tényállást mindig az alkalmazott anyagi jogszabály által meghatározott körben kell feltárnia. Jelen ügyben az anyagi jogszabályt az Infotv. rendelkezései jelentik. A felperesek állításával szemben az alperes adatvédelmi jogi szempontból teljes körben feltárta a tényállást, a határozata meghozatalakor nem vonatkoztatott el attól a tényről, hogy a Szcientológia vallás és a felperesek vallási tevékenységet folytatnak. Az alperes széles körű bizonyítást folytatott, melynek során megvizsgálta a lefoglalt iratokat és dossziékat, elektronikus adathordozót, szoftvert és az Életút kérdőívek több verzióját, továbbá amit a felperesek az eljárás során benyújtottak, illetőleg amelyek a felperesek honlapján a vizsgált időszakban elérhetőek voltak, továbbá személyes meghallgatást tartott, szakvéleményt (informatikai) szerzett be. A Kúria álláspontja szerint, amit a felperesek tényállás tisztázási kötelezettség elmulasztása körében számon kérnek az alperesen az a felperesek téves jogi álláspontjából adódik, így például az, hogy az alperes nem különítette el a vallásos és a nem vallásos adatkezeléseket.
- [150] Az informatikai szakértő kirendelésével az általa készített szakvélemény tartalmával kapcsolatos felperesi kifogásokat alaptalannak találó ítéleti indokokon túl a Kúria kiemeli, hogy az informatikai szakértő kirendelésére az alperes informatikai ismereteinek hiánya miatt került sor, a kirendelés ugyanis szoftver vizsgálatára, adatbázis felkutatására, rögzítésére, valamint az abban való keresések végzésére vonatkozott. Tévesen hivatkoztak a felperesek a hívők szakértő általi listázására, az alperesnek a szakértő kirendelésével nem ez volt a célja, hanem annak megállapítása, hogy hány személyt érint a felperesek adatkezelése, amely adatnak a bírság kiszabása körében van jelentősége.
- [151] A Kúria osztotta a gyónási titok alperes általi jogosulatlan megismerését állító kifogás alaptalanságát megállapító ítéleti indokokat. A Kúria e körben rámutat arra, hogy az Infotv.

Kfv.II.37.743/2019/21.

VI. fejezete Hatóság eljárásai fejezetcím 38. pont alatt szereplő 71. §-a egyértelmű felhatalmazást ad az adatvédelmi hatóság számára a hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatokat kezelésére az eljárás eredményes lefolytatására érdekében szükséges mértékben, így az Infotv.-hez képest mögöttes jogszabályként alkalmazandó Ket. megsértése fogalmilag kizárt. A Kúria egyébiránt megjegyzi, hogy a felperesek által megjelölt Ket. 172. § g) pontja egy fogalom meghatározás, amely mint hivatás gyakorlásához kötött titok éppen hogy megfelel az Infotv. 71. §-ában foglalt felhatalmazásnak. A Ket. 53. § (3) bekezdés b) pontjának megsértésére nem kerülhetett sor, mert az eljárás során az alperes tanút nem hallgatott meg, egyebekben pedig nem ez a szabály, hanem az Info tv.71.§-a volt az irányadó szabályozás, amely alapján ezen adatok kezelésére akkor is jogosult volt a hatóság, ha arra egyébként a titokgazda nem adott külön hozzájárulást. A foglalás jogszerűségének kérdése – amint arra a Kúria a fentiekben utalt - nem jelen per tárgya.

- [152] A Kúria álláspontja szerint a Ket. 15. § (1) bekezdés alperes általi megsértésének hiányát is helytállóan állapította meg a bíróság. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel a Kúria kiemeli, hogy az alperes a támadott határozatában a személyek széles körét érintő gyakorlatot szankcionált, melynek során az adatkezeléssel érintett személyek beazonosítására vonatkozó kötelezettsége nincsen. Az érintettek a személyes adataikat úgy tudják megvédeni, ha egyedi jogsérelemre hivatkozással polgári bírósághoz fordulnak. Ebből következik, hogy érintettségük közvetett az ügyben, melynek tárgya a felperesek tömeges személyes adatokkal érintő jogsértése, és nem a konkrét személyekkel szembeni jogsértések ex post egyedi szankcionálása, ekként ez az ügy a híveket, illetve minden olyan személyt, akinek személyes adatát jogellenesen kezelték felperesek csak közvetetten érinti, és ezért az eljárásban nem ügyfelek, rájuk nézve közvetlenül jogot és köteleességeket nem állapít meg az alperesi határozat.
- [153] A Kúria osztotta a jogerős ítéletet hozó bíróság abban a kérdésben kifejtett álláspontját, hogy a felperesek adatkezelőnek és egyben többes adatkezelőnek minősülnek. A felperesek alaptalanul állították, hogy az eljáró bíróság okszerűtlenül mérlegelte a bizonyítékokat. A Kúria az iratok áttekintését követően megállapította, hogy a bíróság az ide vonatkozó tényállást az iratok és egyéb bizonyítékok megfelelő figyelembevételével helyesen állapította meg, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat is okszerűen értékelte, ennél fogva az elsőfokú bíróság ítélete e körben jogszabályoknak megfelelt. Az ítéletet hozó bíróság ítéletében a Pp. 221.§-ának (1) bekezdése szerint részletesen, alaposan megindokolta a jogi álláspontját. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel a következőkre mutat rá.
- [154] Az Infotv. 3. § 9. pontja határozza meg az adatkezelő definícióját, amely úgy szól, hogy adatkezelő az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajthatja. Az idézett rendelkezésből kitűnően egy személy akkor minősülhet adatkezelőnek, ha vonatkozásában fennállnak az Infotv. 3. § 9. pontjában foglalt feltételek, nevezetesen az, hogy önállóan vagy másokkal együtt meghatározza az adatkezelés célját, valamint meghozza és végrehajtja, illetve az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajthatja az adatkezelésre vonatkozó döntéseket. Osztotta a Kúria az alperes álláspontját abban a kérdésben, hogy az adatkezelő személyének megállapítása – tehát a tényleges befolyás mértékének, az adatkezelés céljának és az adatkezelés módjának alapvető elemeit meghatározó entitás személyének – meghatározása bonyolult olyan esetben, mint a vizsgált adatkezelés, ahol van egyrészt egy nemzetközi szervezet, egy, a világ sok pontján működő vallási szervezet, melynek központilag lefektetett elvei, módszerei, gyakorlatai részletesen szabályozzák működésének minden részletét, másrészt van egy olyan, Magyarországon alapított, szervezetileg minden tekintetben független, vallási egyesület formában működő szervezet, melyet nem a nemzetközi szervezet

Kfv.II.37.743/2019/21.

hozott létre, alapított, mint egy gazdasági társaság esetében, hanem annak tagjai abból az elhatározásból alapították a szervezetet, hogy a vallás gyakorlását szervezett keretek között, az „anyaegyházba” betagozódva, annak fennhatóságát és irányító hatalmát elismerve működjenek. Ilyen körülmények között kiemelten fontos az adatkezelő személyének azonosítása szempontjából az adatkezelés céljának és módjai alapvető elemeinek a meghatározása. A Kúria álláspontja szerint egyértelműen kijelenthető, hogy az alperes által beazonosított adatkezelési célok közül a hívőknek nyújtott szolgáltatásokhoz, a szellemi fejlődésük nyomon követéséhez kötődő adatkezelési cél, a munkavállalók alkalmasságának megállapításával összefüggő adatkezelési cél, a direkt marketing cél meghatározása az I. rendű felpereshez köthető. A felperes ezen célok tekintetében többes adatkezelőnek minősülnek. Azáltal, hogy mint természetes személyek által alapított vallási szervezet úgy döntött, hogy a szcientológia vallás gyakorlását szervezett keretek között kívánja gyakorolni, és ennek során magára kötelezőnek ismerte el az „anyaegyház” fennhatóságát, irányító hatalmát, ezzel együtt pedig az adatkezelést is az „Írásokban” lefektetett elvek alapján végzi, az I. rendű felperes döntése volt. A kifejtettekkel szemben súlytalan volt a felpereseknek az arra vonatkozó érvelése, hogy az I. rendű felperes nincs szervezete, irattára, a laptopján nincs adatbázis, ezzel szemben annak volt döntő jelentősége, hogy az I. rendű felperes, mint vallási egyesület létrejöttével döntött a szcientológia vallás szervezett keretek között történő gyakorlásáról, magára nézve az általuk is hivatkozott „Írásokban” lefektetett elveket kötelezőnek ismerték el.

- [155] A vallásgyakorlás, mint az adatkezelés célja elfogadhatósága kérdésében a Kúria kiemeli, hogy helytálló volt az alperes arra vonatkozó álláspontja, hogy nem lett volna elegendő pusztán a vallásgyakorlás megjelölése adatkezelési célként, ezzel az állítással szemben áll az, hogy a felperesek maguk sem e célt jelölték meg az adatkezelések céljaként. A Kúria hangsúlyozza, hogy semmilyen vallásgyakorlási céllal nem magyarázható az egyházhoz semmilyen módon nem kötődő harmadik személyek adatainak kezelése. A felperesek nem jelöltek meg olyan vallásgyakorlási célt, amelyhez olyan adat kezelése szükséges, hogy harmadik személyek hogyan viszonyulnak az egyházhoz.
- [156] Helytállóan állapította meg az eljáró bíróság, hogy nem volt elfogadható a felperesek arra vonatkozó állítása, hogy minden esetben rendelkeznek írásos adatkezelési hozzájárulással, kétséget kizáróan megállapítható ugyanis, hogy a harmadik személyek adatainak kezelését hozzájárulás hiányában végezték. A felperesek állították ugyan, hogy a ValDOC-ban található az adatkezelésük alapjául szolgáló nyilatkozatok, azonban nem mutatták be azt, hogy a ValDOC-ban található mely nyilatkozat pontosan melyik adatkezelésüknek szolgál a jogalapjául, ennek hiányában nem volt elfogadható a hivatkozásuk.
- [157] A harmadik személyek adatainak kezelése hiányára vonatkozó felperesi állítással szemben a Kúria kiemeli, hogy a rendelkezésre álló iratokat áttekintve egyértelműen megállapítható volt, hogy a PC dossziékban és az Életút kérdőívekben harmadik személyek adatai szerepelnek. Az Életút kérdőívekben a teljes név (vezeték és keresztnév), továbbá e személy és a kérdőívet kitöltő közötti kapcsolat (pl. feleség, édesanya neve, vallása, foglalkozása; név és dátum szerinti szexuális kapcsolat) is feltüntetésre kerül. Ilyen körülmények alapján kellett azt eldönteni, hogy a harmadik személy közvetlen vagy közvetett azonosíthatósága fennáll-e. A Kúria egyetértett az elsőfokú bíróság arra vonatkozó álláspontjával, hogy az Infotv. 3. § 1., 2. pont szerinti feltétel – az adatkezeléssel érintett harmadik személy közvetlen vagy közvetett módon azonosítható – fennállása teljes név és a rokoni fokozat révén egyértelműen fennáll, az harmadik személyek adatainak kezelését jelenti. A Kúria kiemeli, hogy a harmadik személyek adatainak kezelése körében a felperesek nem hivatkoztak jogos érdek alapján történő adatkezelésre, így arra sem, hogy érdekmérlegelési tesztet készítettek volna, így az Irányelv 7. cikk f) pont alkalmazása – nem vitatva annak közvetlen hatályát – nem jöhet szóba. Azonban, ha még hivatkoztak volna is ilyenre a felperesek, akkor sem állna meg ez a jogalap, mivel

Kfv.II.37.743/2019/21.

bármilyen vallásgyakorláshoz sem kötődik, hogy harmadik személyek hogyan viszonyulnak az Egyházhoz. Arra a hivatkozásra, hogy a harmadik személy adatainak rögzítése csupán az eljárás egy része, éppúgy ahogyan egy vizsgálatot végző orvos feltárja a beteg családi anamnézisének, ügyvéd tényvázlatot vesz fel, rögzíti a Kúria, hogy az orvos és az ügyvéd adatkezeléseknek van törvényes célja, pl. orvos azért kezel ilyen adatot, hogy abból következtethessen a páciens esetleges örökletes betegségére, illetőleg egy ügyvéd azért kezel ilyen adatot, mert a megindítandó perben az adott személyt tanúként akarják idéztetni. A felperesek azonban a harmadik személyek adatai kezelésének törvényes célját és annak szükségességét nem igazolták.

- [158] A GDPR rendelkezések alkalmazhatósága körében a Kúria utal az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelem elutasításának ide vonatkozó indokaira.
- [159] A Kúria álláspontja szerint a tisztességes eljárás követelményének megsértésére vonatkozó kifogás tárgyában is helyesen döntött a bíróság, a Kúria utal az e körben kifejtett ítéleti indoklásra. Ezen túlmenően a Kúria kiemeli, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, hogy a felperesek az eljárás során az iratbetekintési, nyilatkozattételi jogukat gyakorolhatták, eljárási jogaik biztosítva voltak.
- [160] A bizonyítási teher átfordulására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a felperes nemcsak állítja a tényállás valótlanságát, de azt hitelt érdemlő bizonyítékkal cáfolja is [1952. évi III. tv. 164. § (1) bekezdés., 177. § (1) bekezdés, 336/A. § (2) bekezdés; 1996. évi LIV. tv. 5. §, 8. § (1) bek.], ilyenre a perben nem került sor. A tényállás valótlanságára a felperesek a pszichológus szakértő tényállásban ismertetett megállapításai miatt hivatkoztak, mely hivatkozás a szakértői megállapítások tényállásból való mellőzése okán súlytalanná vált.
- [161] A bírsággal kapcsolatban a Kúria rámutat, hogy annak mind a kiszabását, mind az összegszerűségét az alperes részletesen megindokolta, figyelemmel az Infotv. 61. § (1) bekezdés g) pontjára, a 61. § (3) bekezdésére, 61. § (4) bekezdésére. Az alperes indokait az elsőfokú bíróság osztotta, az eset összes körülményére tekintettel azt nem találta túlzónak külön is utalva az érintettek számára, a jogsértések súlyára.
- [162] A Pp. 339/B. §-a szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekinthető jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.
- [163] Jelen esetben az alperes ezt betartva hozta meg határozatát, a mérlegelése szempontjait bemutatta, a levont következtetése nem okszerűtlen vagy logikátlan. Nem mérlegelési szempont, hogy az I. rendű felperesnek van-e érdemi bevétele, a 2015. évi beszámoló adatai mellett a 2016. évi beszámoló adatait is figyelembe vette, két év adatából meglapozottabb következtetés volt levonható a felperesek gazdasági súlyára. Ennélfogva az eset összes körülményére tekintettel a kiszabott bírság nem értékelhető megalapozatlannak, annak felülmérlegelésére sem mód, sem indok nem volt.

A döntés elvi tartalma

[164] Az Infotv. tárgyi hatálya alól nem jelent kivételt a vallási célú adatkezelés.

[165] A vallási célú adatkezelésnek is meg kell felelnie az Infotv. által támasztott követelményeknek.

Záró rész

[166] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[167] A Kúria a Pp.78. § (1) bekezdése alapján a felpereseket külön-külön kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Kfv.II.37.743/2019/21.

- [168] A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket szintén a felpereseknek fejenként kell megfizetni az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésére és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére tekintettel.
- [169] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. szeptember 29.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Rák-Fekete Edina s.k. előadó bíró,
Dr. Figula Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő